Rok VII. Nr. 2.

DZIENNIK URZĘDOWY

Wydziału Oświecenia Publicznego

Województwa Śląskiego

KATOWICE. 28. lutego 1930.

Pozycja TREŚĆ: Strona

Rozporządzenia i okólniki.

Poz. 11.

Zarządzenie
Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 21 stycznia 1930 r.

w sprawie warunków przyjęcia kandydatek do państwowych szkół zawodowych żeńskich typu średniego.

Począwszy od roku szkolnego 1930/31 warunkiem przyjęcia kandydatek na pierwszy rok nauczania w państwowych szkołach zawodowych żeńskich średnich 3 i 4-letnich przemysłowych, ogrodniczych i handlowych będzie:

a) ukończenie 7 oddziałów sześcio i siedmioklasowej publicznej szkoły powszechnej, albo

b) ukończenie 3 klas państwowej lub prywatnej, posiadającej prawa szkół publicznych, średniej szkoły ogólnokształcącej, albo

c) ukończenie całkowitego kursu państwowej lub prywatnej, posiadającej prawa szkół państwowych, szkoły zawodowej niższej, albo

d) ukończenie odpowiedniej ilości klas innych szkół, które będą uznane przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za równorzędne.

Oprócz posiadania wyżej wskazanego cenzusu naukowego kandydatki powinny złożyć z wynikiem dodatnim egzamin z języka polskiego i arytmetyki w zakresie wymienionego cenzusu.

Bez zmiany pozostawiam dotąd wymaganą podbudowę 6-ciu klas szkoły średniej ogólnokształcącej lub szkoły średniej zawodowej dla wstępowania do państwowych liceów handlowych, państwowych seminarjów zawodowych, Działu fotograficznego w Państw. Szkole Przemysłowej Żeńskiej w Warszawie i Działu jubilerskiego w Państw. Szkole Przemysłowej Żeńskiej w Łodzi.

Dotychczasowe przepisy w przedmiocie objętym niniejszem zarządzeniem uchylam.

Warszawa, dnia 21 stycznia 1930 r. (Nr. III. Z. — 924/30).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) Sł. Czerwiński,

12.

Zarządzenie
Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
z dnia 26 stycznia 1930 r.
w sprawie kwalifikacyj zawodowych do nauczania w szkołach powszechnych absolwentek Państwowego Seminarjum Nauczycielek Gospodarstwa w Warszawie, Państwowej Szkoły Zawodowej Żeńskiej w Krakowie (Oddział Seminarjum Gospodarczego), Głównej Szkoły Gospodarczej Żeńskiej w Snopkowie, Seminarjum Gospodarczego w Jazłowcu pod Buczaczem, Seminarjum Gospodarczego w Lubocześnicy pod Pniewami i Seminarjum Gospodarczego w Zbylitowskiej Górze.

Zgodnie z art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 258), zarządzam co następuje:

§ 1. Osoby, które zdały pomyślnie egzamin końcowy w jednej z następujących szkół:
a) Państwowe Seminarjum Nauczycielek Gospodarstwa w Warszawie,
b) Państwowa Szkoła Zawodowa Żeńska w Krakowie — Oddział Seminarjum Gospodarczego,
c) Główna Szkoła Gospodarcza Żeńska w Snopkowie,
d) Seminarjum Gospodarcze w Jazłowcu pod Buczaczem,
e) Seminarjum Gospodarcze w Lubocześnicy pod Pniewami,
f) Seminarjum Gospodarcze w Zbylitowskiej Górze,
posiadają kwalifikacje zawodowe do nauczania gospodarstwa domowego w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych.

§ 2. Świadectwa egzaminu końcowego powyższych szkół uzupełnia się następującym dopiskiem:

„Na podstawie zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 26 stycznia 1930 r. Nr. II-27917/29 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 2, poz. 15) świadectwo niniejsze uprawnia do nauczania gospodarstwa domowego w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych“.

Warszawa, dnia 26 stycznia 1930 r. (Nr. II. 27917/29).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) **St. Czerwiński,**

13.

Okólnik
Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorjów Okręgów Szkolnych oraz do Województwa Śląskiego i Liceum Krzemienieckiego

w sprawie propagandy obrony przeciwgazowej w szkołach.

Ze względu na konieczność przygotowania najszerszych warstw społeczeństwa do obrony na wypadek wojny wogóle, a w szczególności do obrony przeciwgazowej Ministerstwo poleca Kuratorjum (Województwu) zorganizowanie w porozumieniu z Ligą Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej systematycznej akcji, mającej na celu zaznajomienie młodzieży szkolnej i nauczycielstwa ze sprawą obrony przeciwgazowej.

Zaznajomienie to mogłoby się odbywać jednocześnie z akcją popierania lotnictwa (okólnik Ministerstwa z dnia 6 kwietnia 1928 Nr. O. Prez. 2337/28 Dz. Urz. Nr. 4, poz. 81) przez współdziałanie z wojewódzkiemi komitetami L. O. P. P. oraz przez popieranie już istniejących i zakładanie nowych kół szkolnych, które obok propagandy lotnictwa, zajęłyby się również zagadnieniem obrony przeciwgazowej.

Pożądane byłoby wykorzystanie dla akcji powyższej także konferencyj rodzicielskich, nie należy również zapominać o doraźnej akcji w miarę nastręczających się sposobności. Wszelkie więc „Tygodnie Obrony Lotniczej i Przeciwgazowej" L. O. P. P., wystawy, odczyty i t. p. winny być przez szkoły odpowiednio wyzyskane, o ile to da się pogodzić z ich zadaniami wychowawczemi i dydaktycznemi.

W związku z niniejszym okólnikiem zechce Kuratorjum (Urząd Wojewódzki) po dokładnem rozważeniu sprawy na tle miejscowych warunków oraz po ewentualnem porozumieniu się z władzami wojskowemi względnie także z odpowiedniemi komitetami wojewódzkiemi L. O. P. P., wydać potrzebne zarządzenia na właściwym terenie, mając jednak na uwadze konieczność unikania przeciążenia młodzieży zajęciami dodatkowemi.

Z tego również względu pożądane byłoby skupienie wyżej omawianej akcji propagandowej mniejwięcej w jednym okresie czasu np. w czasie miesięcy wiosennych.

Warszawa, dnia 14 stycznia 1930 r. (Nr. II. 25128/29).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) **Sł. Czerwiński.**

14.

Okólnik

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do rektoratów wszystkich szkół akademickich i innych wyższych zakładów naukowych państwowych lub prywatnych, uznanych za równorzędne, dyrekcyj wszystkich szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich państwowych lub prywatnych, mających prawa szkół państwowych, średnich szkół zawodowych, naukowych zakładów teologicznych oraz zakładów rabinackich, podległych Ministerstwu Wyznań Religijnych i Ośw. Publicznego

w sprawie przesunięcia terminu wcielenia do szeregów na rok szkolny 1930/31.

Minister Spraw Wojskowych, rozkazem z dnia 16 stycznia 1930 r. L. dz. 1/Pob. 30 wydał następujące zarządzenia w sprawie przesunięcia terminu wcielenia do szeregów na rok szkolny 1930/31:

„Z dniem 1 lipca 1930 r. powiatowi komendanci uzupełnień będą udzielali następującym grupom poborowych przesunięć terminu wcielenia do szeregów z terminem ważności do dnia 1. lipca 1931 r. na warunkach, określonych niniejszym rozkazem:

I. Pierwsza grupa dotyczyć będzie poborowych, roczników 1904 i 1905. którzy posiadają warunki do skróconej służby wojskowej (art. 49 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym), są zwyczajnymi (rzeczywistymi) studentami względnie słuchaczami wyższych zakładów naukowych, wyszczególnionych w Dz. Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z roku 1929 Nr. 34 oraz w dodatkowych okólnikach Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, i w roku szkolnym 1930/31 pozostaje im ostatni rok do ukończenia wyższych studjów.

W tej grupie petenci winni do dnia 30 czerwca 1930 roku, jako terminu bezwzględnie ostatecznego, wnieść do powiatowej komendy uzupełnień podanie o przesunięcie terminu wcielenia do szeregów na rok szkolny 1930/31, a do podania dołączyć:

1. Zaświadczenie wyższego zakładu naukowego, stwierdzające, że petentowi w roku szkolnym 1930/31 pozostaje ostatni rok do ukończenia wyższych studjów. Zaświadczenia, wydawane przez Bratnią Pomoc Zrzeszenia Studentów Polaków Politechniki Gdańskiej członkom, studjującym w tej uczelni, są równoznaczne z zaświadczeniami, wydawanemi przez krajowe władze szkolne. Zaświadczenia te jednak muszą być każdorazowo potwierdzone przez Wydział Wojskowy Komisarjatu Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Gdańsku. Studenci zaś, nienależący do Bratniej Pomocy, mają przedkładać zaświadczenia Politechniki Gdańskiej.

Zaświadczenia wyższych szkół zagranicznych mają być przetłumaczone na język polski.

2. Urodzeni w roku 1905 — dowód udzielonego im na rok 1929/30 odroczenia służby wojskowej z art. 61/2 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym;

urodzeni w roku 1904 — dowód udzielonego im przesunięcia terminu wcielenia do szeregów w roku szkolnym 1929/30.

3. Zaświadczenie o udziale w pracach przysposobienia wojskowego lub wychowania fizycznego — względnie o przynależności do jednego z ośrodków przysposobienia wojskowego, wystawione przez powiatowego komendanta przysposobienia wojskowego.

Od przedłożenia tego zaświadczenia wolni są: stypendyści Ministerstwa Spraw Wojskowych i studenci szkół zagranicznych.

II. D r u g a g r u p a dotyczyć będzie osób roczników 1904 i 1905, odbywających studja teologiczne (art. 61/3 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym).

Osoby te powinny najdalej do dnia 30 czerwca 1930 roku złożyć do powiatowej komendy uzupełnień podanie wraz z załącznikami na warunkach takich samych, jak poborowi g r u p y p i e r w s z e j.

Osoby grupy drugiej są wolne od przedkładania zaświadczeń o przynależności do przysposobienia wojskowego lub wychowania fizycznego.

III. T r z e c i a g r u p a dotyczyć będzie poborowych, roczników 1907 i 1908, którzy jako uczniowie ostatniej klasy szkół, wymienionych w art. 61/1 ustawy (patrz Dz. U. R. P. z r. 1929 Nr. 34, poz. 315) nie zostali dopuszczeni do egzaminu dojrzałości (końcowego) lub egzaminu tego nie zdali, a władze szkolne zezwoliły im na powtórzenie ostatniej klasy (kursu) lub ponowne przystąpienie do tego egzaminu.

Osoby te mają złożyć do dnia 30 czerwca do powiatowej komendy uzupełnień podanie o przesunięcie terminu wcielenia i dołączyć następujące załączniki:

1. Zaświadczenie odnośnej władzy szkolnej, stwierdzające powyżej przytoczone okoliczności z ewentualnem podaniem terminu następnego dopuszczenia kandydata do zdawania egzaminu dojrzałości (końcowego).

2. Urodzeni w roku 1907 — dowód udzielonego im przesunięcia terminu wcielenia do szeregów w roku szkolnym 1929/30;

urodzeni w roku 1908 — dowód udzielonego im na rok 1929 odroczenia służby wojskowej z art. 61/1 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym.

3. Zaświadczenie o udziale w pracach przysposobienia wojskowego lub wychowania fizycznego względnie o przynależności do jednego z ośrodków przysposobienia wojskowego, wysta-

wione przez powiatowego komendanta przysposobienia wojskowego.

Do uczniów cywilnych szkół lotniczych należy stosować przesunięcia terminu wcielenia do szeregów w rozmiarze i na warunkach, przewidzianych w Dzienniku Rozkazów Ministerstwa Spraw Wojskowych Nr. 1 z dnia 12 stycznia 1927 r., poz. 2, pkt. 2 i 3.

Przepisy ogólne.

Podania o przesunięcie terminu wcielenia osób, niewyszczególnionych w niniejszym rozkazie, względnie nieposiadających wymaganych warunków, jak również podania wniesione po terminie, należy załatwiać odmownie.

Należy również załatwiać odmownie prośby o przesunięcie dla uzyskania doktoratu, zdawania specjalnych egzaminów, odbycia aplikacji sądowej, nostryfikacji dyplomów zagranicznych i t. p.

Wszelkie wnioski, względnie prośby urzędów w sprawie udzielania przesunięć dla poborowych z tytułu zajmowania stanowisk w służbie państwowej w kraju i zagranicą mają być załatwiane odmownie. Zaznaczam że o powyższem zarządzeniu zostały zawiadomione wszystkie urzędy państwowe.

Osobom, którym przesunięto termin wcielenia, należy wyłać poświadczenie z podaniem dokładnego terminu przesunięcia, który należy odnotować w głównej księdze ewidencyjnej w rubryce „Inne nieprzewidziane zmiany“. Niezależnie od tego powiatowi komendanci uzupełnień mają prowadzić ścisłą ewidencję udzielonych przesunięć.

Wypadki, któreby nastręczały trudności w rozstrzygnięciu podania, należy niezwłocznie przedkładać do Dowódcy O. K. celem wydania ostatecznej decyzji.

W żadnym wypadku nie należy podań przedkładać do Ministerstwa Spraw Wojskowych.

Decyzje powiatowych komendantów uzupełnień są ostateczne. Od decyzji odmownej nie przysługują żadne odwołania.

Załatwianie podań winno być przeprowadzane w tempie przyśpieszonem z uwagi na przygotowanie w tym czasie akcji wcielenia poborowych z cenzusem“.

Powyższe podaję do wiadomości i zarządzam równocześnie, aby

1. postanowienia w sprawie przesuwania terminu wcielenia do szeregów podane były do wiadomości zainteresowanych uczniów względnie studentów, szczególniej przed ukończeniem nauki w roku szkolnym 1929/30;

2. terminy, przewidziane w powyższem zarządzeniu odnośnie wnoszenia próśb, były ściśle przestrzegane oraz podania należycie skompletowane i uzupełnione wszelkiemi wymaganemi dowodami;

3. podania były wnoszone do powiatowych komendantów uzupełnień do których petenci należą ewidencyjnie.

Warszawa, dnia 21 stycznia 1930 r. (Nr. I. Prez. 357/30).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
(—) **Sł. Czerwiński.**

15.

Okólnik

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do kuratorów Okręgów Szkolnych, naczelnika Wydziału Oświecenia Publicznego w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim oraz wizytatora Liceum Krzemienieckiego w sprawie zwalczania błonicy przez szczepienia zapobiegawcze.

Ministerstwo poleca pp. kuratorom zwrócenie uwagi szerokiego ogółu nauczycielstwa na podany do powszechnej wiadomości okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Departament Służby Zdrowia) w sprawie zwalczania błonicy (dyfterytu) zapomocą szczepień zapobiegawczych. Okólnik ten podkreśla wzrost w ostatniem trzechleciu w różnych krajach, a między innemi w Polsce, nasilenia błonicy, zwiększony odsetek zgonów, bezsilność walki z nosicielami bakteryj błonicowych i dobre wyniki szczepień specjalną anatoksyną tych dzieci, które wykazują wrażliwość na błonicę.

Nawiązując do okólnika w analogicznej sprawie zwalczania błonicy (Dz. Urz. 1925 Nr. 19, poz. 212) Ministerstwo poleca przypomnienie dyrekcjom szkół oraz nauczycielstwu, ażeby na konferencjach rodzicielskich zachęcali rodziców do poddawania swych dzieci wspomnianemu zabiegowi i ażeby współdziałali w tej akcji z urzędami zdrowia publicznego.

Warszawa, dnia 23 stycznia 1930 r. (Nr. I. W. F. 7625/29).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
(—) **Sł. Czerwiński.**

16.

Okólnik

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do wszystkich władz i urzędów podległych Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie pensyj sierocych wychowanków szkół wojskowych.

Ministerstwo Skarbu w pewnym konkretnym wypadku, pismem z dnia 16 maja 1929 r. L. D. I. 16718/5/28 oznajmiło, iż nie zgadza się na wypłatę pensji sierocej za czas, w którym sierota pozostawała w Korpusie Kadetów na całkowitem utrzymaniu Skarbu Państwa, ponieważ uważa, że całkowite zwolnienie

sieroty od opłaty zasadniczej za pobyt w Korpusie Kadetów, czyli udzielenie sierocie bezpłatnie wyżywienia, umundurowania i mieszkana, jest zaopatrzeniem ze Skarbu Państwa w rozumieniu art. 73 ust. 1 lit. „c" ustawy emerytalnej i na podstawie powołanego przepisu oraz ogólnej zasady, wyrażonej w art. 3 powołanej ustawy, że ze Skarbu Państwa można pobierać tylko jedno zaopatrzenie, należy wstrzymać takiej sierocie dalsza wypłatę zaopatrzenia sierocego.

Jednocześnie Ministerstwo Skarbu oznajmiło, że przyznanie sierocie za czas pobytu w Korpusie Kadetów częściowego zwolnienia od opłaty zasadniczej nie narusza prawa tej sieroty do poboru należnej pensji sierocej, gdyż nie jest ono równoznacznem z udzieleniem zaopatrzenia, lecz jest tylko zniżką opłaty za świadczenia Korpusu Kadetów na rzecz sieroty, przyczem sierota pozostaje nadal niezaopatrzona.

Wyjaśnienia powyższe odnosza się również do sierot, odbywających studja w Szkołach Podoficerów dla małoletnich — z ta jednak zmianą, że podczas, gdy w Korpusach Kadetów nauka i pobyt są z reguły płatne, to w Szkołach Podoficerów dla małoletnich nauka i pobyt w zakładzie są zawsze bezpłatne, wobec czego też sierotom, odbywającym studja w Szkołach Podoficerów, należy zawsze wstrzymać wypłatę pensji sierocej.

Powyższe wyjaśnienia podaje się do wiadomości i zastosowania przy obliczaniu wymiaru pensyj wdowich i sierocych.

Warszawa, dnia 25 stycznia 1930 r. (Nr. I. Prez. 482/30).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) **Sł. Czerwiński.**

17.

Ministerstwo
Pracy i Opieki Społecznej.

Do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w miejscu

w sprawie ubezpieczenia nauczycieli tymczasowych.

Odpowiadając na pismo z dnia 28 marca r. b. Nr. I. Prez. 1538/29 i na pisma późniejsze w tej sprawie, Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej komunikuje, co następuje:

Zastosowanie przepisów art. 5 p. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 24. XI. 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911) do jakiejkolwiek kategorji osób, nie wymienionych wyraźnie w tym punkcie i zwolnienie jej na tej podstawie od obowiązku ubezpieczenia, przedstawia poważne trudności prawne ze względu na charakter tego przepisu, który, jako postanowienie będące wyjątkiem od zasady, nie powinien być interpretowany rozszerzająco. Jeżeli chodzi o ewentualne zastosowanie art. 5 p. 4 do nauczycieli tymczasowych, to

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej jest zdania, że nie można rozpatrywać tej kategorji pracowników jako całości, gdyż dość znaczne rozbieżności w sytuacji prawnej i faktycznej poszczególnych grup nauczycieli tymczasowych uniemożliwiłyby zastosowanie do nich analogji z art. 5 p. 4 i spowodowałyby objęcie ich wszystkich obowiązkiem ubezpieczenia.

Przedewszystkiem więc należy wyodrębnić nauczycieli tymczasowych, podpadających pod postanowienia art. 152 ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli z dnia 1. VII. 1926, w brzmieniu ogłoszonem rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 462). Są to nauczyciele tymczasowi, czynni w chwili wejścia w życie ustawy, a którzy na mocy postanowienia tegoż art. 152 uzyskują wszelkie prawa z ustawy emerytalnej narówni z nauczycielami stałymi o ile władza nie rozwiąże z niemi stosunku służbowego przed nabyciem prawa do emerytury. Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej jest zdania, że do tej kategorji nauczycieli tymczasowych można przez analogję zastosować pojęcie „funkcjonarjuszy etatowych", użyte w art 5 pkt. 1 i zarządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o ubezpieczeniu pracowników umysłowych i zwolnić ich na tej podstawie od ubezpieczenia; sytuacja ich prawna odpowiada bowiem innym grupom „etatowych" funkcjonarjuszów państwowych (np. pracowników, do których przed dniem 31. marca 1929 r. miał zastosowanie art. 116 pragmatyki urzędniczej), zaś stopień zabezpieczenia emerytalnego jest naogół ten sam, co pracowników przedsiębiorstw państwowych, instytucyj publiczno-prawnych i t. p.

Wobec powyższego omówienia wymaga tylko ta kategorja nauczycieli tymczasowych, która wstąpiła na służbę państwową po 8 grudnia 1926 r. Dla rozstrzygnięcia zagadnienia w odniesieniu do tej kategorji należy rozstrzygnąć, do jakiej kategorji w myśl ogólnej klasyfikacji funkcjonarjuszów państwowych, powinni być oni zaliczeni. Dekret bowiem w p. 4 art. 5 nie liczył się zupełnie z odrębną klasyfikacją, ustaloną dla nauczycieli w ich pragmatyce z dnia 1 lipca 1926 r.

Do kategorji stabilizowanych — tymczasowych nauczycieli zaliczyć nie można, gdyż kategorji tej odpowiada w pragmatyce nauczycielskiej jedynie kategorja nauczycieli stałych.

Do kategorji „etatowych" dawnych (których zastała pragmatyka ogólna z dnia 17 lutego 1922 r.), posiadających uprawnienia emerytalne, zaliczyć można tylko tych nauczycieli tymczasowych, którzy zostali objęci przez art. 152 pragmatyki nauczycielskiej, mają uprawnienia emerytalne, o czem mowa powyżej.

Do kategorji „niby etatowych" mianowanych na stałe po wejściu w życie pragmatyki ogólnej z zastrzeżeniem jednak ewentualnego zastosowania art. 116 tej pragmatyki — posiadających wszelkie uprawnienia emerytalne, tymczasowi nauczyciele, mia-

nowani po 8 grudnia 1926 r., zaliczeni być mogą, gdyż nie posiadają uprawnień emerytalnych z ustawy emerytalnej.

Mogą więc być oni zaliczeni albo do kategorji praktykantów albo do kategorji urzędników prowizorycznych, jako nie posiadających uprawnień emerytalnych.

Ponieważ w myśl postanowień o praktykantach do służby przygotowawczej mogą być dopuszczeni tylko ci, którzy posiadają odpowiedni poziom wykształcenia lub przepisowe zwolnienie od tego poziomu, co jest zupełnie uzasadnione, gdyż wogóle praktyka oznacza okres próbny zastosowania faktycznego nabytego już poprzednio przygotowania teoretycznego, należy zbadać, jakie kwalifikacje zawodowe są niezbędne dla prawa nauczania (niekwalifikacje do ustalenia, które zazwyczaj obejmują dodatkowo jeszcze zdanie egzaminu praktycznego — analogicznie do egzaminu praktycznego innych funkcjonarjuszów państwowych) w danej kategorji szkół. Sprawy te, jak wynika z badań Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, regulują dla szkół powszechnych art. 1—6, 14—22 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 258), dla szkół zawodowych — rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 271) i dla szkół średnich — ustawa z dnia 26 września 1922 r. w brzmieniu, ogłoszonem 15 września 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 864). Za praktykantów mogą być uznani tylko ci nauczyciele tymczasowi, którzy posiadają określone w wymienionych powyżej przepisach „kwalifikacje zawodowe do nauczania“ w szkołach danej kategorji, gdyż tylko oni po trzyletniej pracy nauczycielskiej, ocenionej przez ich władzę, jako zadawalającą i zdaniu egzaminu praktycznego (nie dla wszystkich szkół wymagany) stają się nauczycielami stałymi (art. 24 pragmatyki nauczycielskiej). Natomiast nauczyciele tymczasowi, nie posiadający przepisanych kwalifikacyj zawodowych do nauczania w szkołach danej kategorji, określonych powyżej wymienionemi przepisami, nie mogą być dopuszczeni do egzaminu praktycznego, nie mają prawa do otrzymania przewidzianego w art. 24 pragmatyki orzeczenia władzy, zawierającego ocenę ich pracy nauczycielskiej i wobec tego nie mogą otrzymać uprawnień nauczycieli stałych. Przeciwnie wymienione powyżej przepisy podają ostatecznie terminy, po których nauczyciele tymczasowi, nei mający kwalifikacyj zawodowych do nauczania, do dalszego nauczania dopuszczeni nie będą.

Dla nauczycieli tymczasowych szkół jest to data 1 kwietnia 1938 r., o ile chodzi o mianowanie nowych, względnie termin uzyskania kwalifikacji, który wskaże Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publcznego dla mianowanych w powyższym okresie (art. 21 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 258), dla nauczycieli szkół zawodowych jest to data 31 grudnia 1935 r. (art. art. 32 i 33 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7-go marca

1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 271), a dla nauczycieli szkół średnich jest to koniec roku szkolnego 1930/1931 art. 12 ustawy z dnia 26 września 1922 r. w brzmieniu ogłoszonem 15 września 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 864) ze zmianą, wprowadzoną do tego artykułu przez ustawę z dnia 12 stycznia 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 59).

W takim stanie rzeczy nauczyciele tymczasowi, nie posiadający zawodowych kwalifikacyj do nauczania w tej kategorji szkół, w której są zatrudnieni, nie mogą być uznani za odpowiadających praktykantom ustawy urzędniczej, lecz narówni z funkcjonarjuszami prowizorycznymi, podlegają ubezpieczeniu w myśl Dekretu z dnia 24 listopada 1927 r., z wyjątkiem jedynie tych, którzy byli czynni w dniu 8 grudnia 1926 r. (art. 152 pragmatyki nauczycielskiej) i jako posiadający uprawnienia emerytalne powinni być narówni z „etatowymi" funkcjonarjuszami państwowymi wyłączeni od obowiązku ubezpieczenia.

Powinni być natomiast uznani za praktykantów i zwolnieni od obowiązku ubezpieczenia ci nauczyciele tymczasowi, którzy posiadają kwalifikacje zawodowe do nauczania w danej kategorji szkół.

Jeżeli chodzi o obowiązek ubezpieczenia pozostałych kategoryj pracowników, o których mowa w przesłanych Ministerstwu pismach, to obowiązkowi ubezpieczenia podlegają wszystkie kategorje nauczycieli kontraktowych, bez względu na to, czy są oni zatrudnieni w szkolnictwie powszechnem, średniem czy wyższem. To samo dotyczy nauczycieli nieetatowych, płatnych od ilości godzin udzielanej nauki, o których wspomina pismo Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego, gdyż sposób obliczenia wynagrodzenia nie ma wpływu na obowiązek ubezpieczenia.

Treść niniejszego pisma podaje sie do wiadomości Zakładom Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych oraz Związkowi Zakładów.

Nadesłane akta zwraca się.

Warszawa, dnia 25 listopada 1929 r. (N. 7448/U. II.)

Za Ministra:
(—) **Dr. St. Hubicki.**
Podsekretarz Stanu.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego.

W sprawie ubezpieczenia nauczycieli tymczasowych.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przesyła do wiadomości i zastosowania się odpis pisma Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z dnia 25 listopada 1929 r. Nr. 7448/U. II., zawierającego szczegółowe wyjaśnienia, dotyczące

ubezpieczania nauczycieli tymczasowych, kontraktowych i nieetatowych, płatnych od ilości godzin udzielanej nauki.

Warszawa, dnia 3. grudnia 1929 r. (Nr. I. Prez. 7136/29.)

Naczelnik Wydziału:
(—) **Dr. M. Pollak.**

18.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego.

Dodatek kresowy na obszarze powiatu morskiego.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podaje do wiadomości, że Rada Ministrów powzięła w dniu 20-go stycznia 1930 r. na wniosek Ministra Skarbu następującą uchwałę w sprawie dodatku kresowego na obszarze powiatu morskiego:

„Na zasadzie art. 4 ustęp ostatni ustawy z dnia 9 październik 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116. poz. 924) oraz art. 5 § 7 ustawy z dnia 5 grudnia 1923 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 134 poz. 1107) uchwala się, co następuje:

1) Funkcjonarjuszom państwowym, wymienionym w art. 1 wyżej wymienionej ustawy z dnia 9 października 1923 r., funkcjonarjuszom nadleśnictw, sędziom i prokuratorom, praktykantom i aplikantom oraz wojskowym zawodowym i zatrzymanym czasowo w służbie czynnej oficerom rezerwy, pełniącym służbę na obszarze półwyspu Hel, przyznaje się od dnia 1 stycznia 1930 dodatek kresowy w wysokości 40% uposażenia, zaś wyżej wymienionym osobom, pełniącym służbę w pozostałych miejscowościach powiatu morskiego, obejmującego obszar, określony w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 lutego 1928 (Dz. U. Rz. P. Nr. 25, poz. 221) dodatek kresowy w wysokości 20% uposażenia.

2) Dodatek powyższy, oblicza się od uposażenia, wymierzonego według art. art. 3, 4, 5, 37 ustęp pierwszy, 39 ustęp trzeci, 54 ustęp pierwszy, 62 ustęp pierwszy i 118 wymienionej ustawy z dnia 9 października 1923 r., art. art. 4, 5, 8 i 25 ustawy z dnia 5 grudnia 1923 o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 134 poz. 1107), względnie §§ 29 i 30 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 r. o organizacji administracji lasów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 119, poz. 1079), przy uwzględnieniu postanowień art. 8 ustawy z dnia 18 grudnia 1926 r. w uzupełnieniu prowizorjum budżetowego za czas od 1 października do 31 grudnia 1926 r. i o prowizorjum budżetowem za czas od 1 stycznia do 31 marca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 125, poz. 725).

W związku z powyższą uchwałą Ministerstwo poleca interesowanym urzędom wydać odpowiednie zarządzenia w sprawie wypłaty wymienionego dodatku za czas od 1 stycznia 1930 r.

Dodatek należy wypłacać z właściwych kredytów osobowych poszczególnych części i działów budżetu i to **w granicach kwot preliminowanych** na wydatki osobowe w budżecie na rok 1929/30 (Dz. U. R. P. Nr. 20, poz. 183).

Warszawa, dnia 14 lutego 1930 r. (Nr. I. Prez. 867/30.)

Naczelnik Wydziału:
(—) **Dr. M. Pollak.**

19.

Zarządzenie.

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 4. lutego 1930 r.

w sprawie nazwy szkół dokształcających zawodowych.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4. czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 304), zarządzam co następuje:

§ 1. Szkoły dokształcające zawodowe, utrzymywane przy udziale Skarbu Państwa przez gminy miejskie lub wiejskie, albo związki komunalne, lub też utrzymywane przez Państwo z udziałem gmin lub związków komunalnych, noszą nazwę:

„Publiczna szkoła dokształcająca zawodowa w . . . .“

Do nazwy tej ma być dodana liczba porządkowa określająca szkołę poszczególną, jeżeli szkół publicznych jest w danej miejscowości więcej, niż jedna.

§ 2. Zmiana nazwy szkół, istniejących w dniu ogłoszenia niniejszego zarządzenia, powinna być dokonana do dnia 1. lipca b. r.

§ 3. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 15-lutego 1930 roku.

W Warszawie, dnia 4 lutego 1930 r. (Nr. III. D. - 515/30).

Minister:
(—) **Sł. Czerwiński.**

Śląski Urząd Wojewódzki
Wydział Oświecenia Publicznego
w Katowicach.

L. O. P.—IV—1416. Katowice, dnia 18. lutego 1930 r.

Dot.: nazwy szkół dokształcających zawodowych.

OKÓLNIK Nr. 7.

Kierownictwom publicznych szkół dokształcających zawodowych w Woj. Śl., Magistratom (Urzędom

Gminnym) gmin. utrzymujących dokształcające szkoły zawodowe w Górnośląskiej części Wojew. Śl., Wydziałom Szkolnym dokształcających szkół zawodowych w Cieszyńskiej części Województwa Śląskiego

do wiadomości i wykonania. Zmianę nazwy należy zaznaczyć w aktach organizacyjnych szkoły i od dnia 1. lipca b. r. stosować wyłącznie nazwy ustalone w aktach, w myśl przytoczonego wyżej zarządzenia Pana Ministra.

Na drukach szkolnych, w korespondencji i sprawozdaniach może być dodawane w nawiasie pod nazwą oficjalną bliższe określenie szkoły, objaśnienie jej przeznaczenia, np. (handlowa męska), (dla krawców), (żeńska).

Za Wojewodę:
(—) **Dr. Ręgorowicz** m. p.
Naczelnik Wydziału Ośw. Publ.

20.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego.

W sprawie rachunków bieżących, otwartych przed 1 listopada 1929 r.

Zgodnie z § 4 nowych przepisów o rachunkach bieżących (okólnik Ministerstwa Nr. IR —12187/29 z dn. 23. października r. ub.), każdy urząd wzgl. władza może mieć nie więcej jak dwa rachunki: odrębny rachunek (jeden) dla obrotów funduszami, pochodzącemi z kredytów budżetowych t. zw. rachunek „A" oraz odrębny rachunek (jeden) dla wszystkich innych obrotów t. zw. rachunek „B".

Ze względu na istniejące w pewnych wypadkach trudności podział na typy A i B rachunków, otwartych przed wejściem w życie nowych przepisów, w ciagu bieżącego okresu budżetowego pozostawiony był uznaniu dysponentów.

Z końcem jednak bieżącego okresu budżetowego wspomniany podział nastąpić musi bezwzględnie w celu rozpoczęcia w następnym okresie budżetowym prowadzenia rachunków bieżących z uwzględnieniem podziału na typy A i B.

Wobec powyższego Ministerstwo poleca, by władze i urzędy, posiadające łączne rachunki bieżące dla sum budżetowych i innych (niebudżetowych), bezwzględnie podziału na typy A i B dokonały przed 1-szym kwietnia 1930 r., ponieważ w razie nieuskutecznienia tego podziału do końca bieżącego okresu budżetowego, Kasy Skarbowe mają prawo, począwszy od 1-go kwietnia r. b., wstrzymać realizowanie zleceń wypłaty tych władz i urzę-

dów, które do wymagań § 4 nowych przepisów o rachunkach bieżących nie zastosują się.

Przy podziale należy na rachunku łącznym ustalić przed zakończeniem okresu budżetowego wysokość salda, oddzielnie sum budżetowych i oddzielnie sum innych (niebudżetowych).

Przeznaczając dotychczasowy łączny rachunek dla sum budżetowych (typ A), należy przed 1-ym kwietnia r. b. saldo sum innych (niebudżetowych) przenieść na drugi rachunek typu B (urzędy i władze, które drugiego rachunku bieżącego nie posiadają, otworzą przed 1-ym kwietnia r. b. nowy rachunek typu B przy zachowaniu postanowień § 2 nowych przepisów o rachunkach bieżących.

Władze i urzędy, które dla sum innych (niebudżetowych) posiadają więcej jak jeden rachunek, salda tych sum na 1 kwietnia r. b., ustalone na poszczególnych rachunkach, połączą w jedno saldo, zatrzymują łączne saldo na jednym z posiadanych rachunków, kasując jednocześnie pozostałe rachunki, jako zbędne.

O podziale rachunków bieżących w myśl powyższych wskazówek władze i urzędy powiadomią Kasy Skarbowe przed 1-ym kwietnia r. b., o ile tego jeszcze dotychczas nie dokonały.

Poza tem, począwszy od 1-go kwietnia r. b., w wyciągach wzór 22 do § 78 przepisów rachunkowo-kasowych, przesyłanych każdomiesięcznie władzom II-ej względnie III-ej instancji, należy prócz Nr. i tytułu rachunku podawać również i typy rachunków (A i B), nowemi przepisami ustalone.

Warszawa, dnia 24. stycznia 1930 r. (Nr. IR—14004/29).

Naczelnik Wydziału:
(—) **A. Nowak.**

Śląski Urząd Wojewódzki
Wydział Oświecenia Publicznego
w Katowicach.
L. O. P. I. 381/29.

Powyższe podaję do wiadomości i stosowania.

Katowice, dnia 25. lutego 1930 r.

Za Wojewodę:

Naczelnik Wydziału:
(—) Dr. Ręgorowicz.

21.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego.

W sprawie zwrotu opłat szkolnych.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, opierając się na piśmie Prezydjum Rady Ministerów z dnia 22-go

stycznia r. b. Nr. 744/30, wyjaśnia, że w myśl punktu 5 okólnika Prezesa Rady Ministrów z dnia 4 września 1925 r. L. 14604 nie należy zwracać opłaty szkolnej za dziecko funkcjonarjusza państwowego, które pobiera naukę w Konserwatorjum muzycznem (zakład prywatny), a równocześnie uczęszcza na Uniwersytet.

Wynika to niewątpliwie nietylko z wyraźnego brzmienia punktu 5 cytowanego okólnika, ale także z postanowień punktu 4, bo odbywanie studjów na uniwersytecie wskazuje, iż nauka w szkole artystycznej nie jest traktowana jako przygotowanie do przyszłego zawodu.

Warszawa, dnia 31 stycznia 1930 r. (Nr. I. Prez. 534/30).

Naczelnik Wydziału:
(—) **Dr. M. Pollak.**

22.

Śląski Urząd Wojewódzki
Wydział Oświecenia Publicznego.

Dotyczy: pensje sieroce alumnów seminarjów duchownych.

Minnisterstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wyjaśnia pismem z dnia 28 grudnia 1929 r. Nr. D. I. 18044/5/29, że w myśl p. 2. art. XIII. Konkordatu, zawartego między Stolicą Apostolską a Rzeczypospolitą Polską (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 501 z roku 1925) seminarja duchowne są szkołami prywatnemi z prawem publiczności w rozumieniu § 21 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 marca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 320) i alumnom tych seminarjów przysługują uprawnienia, przewidziane art. 72 ustawy emerytalnej.

Katowice, dnia 7 lutego 1930 r. (L. O. P. I-347).

Za Wojewodę:
Naczelnik Wydziału:
(—) Dr. Ręgorowicz.

23.

Śląski Urząd Wojewódzki
w Katowicach. Katowice, dnia 28 lutego 1930.
L. O. P. III - 1187/30.

OKÓLNIK Nr. III-10/30.

Do

Dyrekcyj państwowych, komunalnych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, oraz do Zarządu Okręgowego T. N. S. W.

w sprawie terminu egzaminu dojrzałości w szkołach średnich ogólnokształcących w okresie wiosennym r. 1930.

I. Wydział Oświecenia Publicznego zawiadamia, że piśmienne egzaminy dojrzałości w okresie wiosennym r. 1930 odbędą się:

a) dla abiturjentów-uczniów i uczenic gimnazjów, z prawami szkół państwowych z językiem nauczania polskim w dniach 29, 30 kwietnia i 1 maja 1930 r.;

b) dla abiturjentów—uczniów gimnazjów państwowych i komunalnych (oddziałów mniejszościowych zakładów) z językiem nauczania niemieckim w dniach 29, 30 kwietnia, 1 i 2 maja 1930 r.;

c) dla eksternów, zdających egzamin dojrzałości w języku polskim, w dniach 29, 30 kwietnia, 1, 2 i 5 maja 1930 r., a mianowicie dla typu humanistycznego w gimnazjum państwowem polskiem w Bielsku, dla typu klasycznego w gimnazjum państwowem w Katowicach, dla typu zaś matematyczno-przyrodniczego w gimnazjum państwowem matem.-przyrodniczem w Królewskiej Hucie;

d) dla eksternów, zdających egzamin dojrzałości w języku niemieckim (uczniów prywatnych szkół wyższych, oraz kandydatów przygotowujących się prywatnie), w dniach 12—17 maja 1930 roku, w lokalu, który zostanie później podany do wiadomości.

II. Egzaminy ustne w Cz. I. dla eksternów, zdających egzamin w języku polskim, odbędą się w dniu, wyznaczonym przez Dyrekcje zakładów, wymienionych pod I c, dla eksternów zaś zdających egzamin w języku niemieckim dnia 5 maja 1930 r. dla typu klasycznego i humanistycznego, a dnia 6 i ewent. 7 maja 1930 r. dla typu matematyczno-przyrodniczego. Lokal oznaczy się później.

III. Ustne egzaminy dojrzałości odbędą się:

a) dla uczniów zakładu i ewent. eksternów, zdających egzamin w języku polskim:

1. w państw. gimnazjum polskiem w Bielsku w dn. 13—17 maja,
2. w państw. gimnazjum z jęz. wykł. niemieckim w Bielsku w dn. 19—21 maja, dla uczniów typu klasycznego, w dniach zaś 12—16 maja dla uczniów typu matematyczno-przyrodniczego,
3. w państw. gimnazjum im. A. Osuchowskiego w Cieszynie w dniach 30—31 maja i 2—3 czerwca,
4. w państw. gimnazjum matem.-przyrodniczem w Cieszynie w dniach 4—6 i 11 czerwca,
5. w oddziałach polskich gimnazjum państw. w Katowicach w dniach 20—25 maja, w oddziale zaś niemieckim w dniach 7—10 maja,
6. w państw. gimnazjum klas. w Król. Hucie w dn. 6—10 maja,
7. w oddziałach polskich państw. gimnazjum matem.-przyrodn. w Król. Hucie w dniach 30—31 maja i 2—3 czerwca, w oddziale zaś niemieckim w dniach 4 i 5 czerwca,
8. w państw. gimnazjum w Lublińcu dnia 19 maja,
9. w państw. gimnazjum w Mikołowie dnia 2 czerwca,
10. w państw. gimnazjum w Mysłowicach dnia 13 czerwca,
11. w państw. gimnazjum w Pszczynie w dniach 4—6 czerwca,
12) w państw. gimnazjum w Rybniku w dniach 27 i 28 maja,
13. w państw. gimnazjum męskiem w Tarnowskich Górach w dniach 5 i 6 czerwca,

14. w państw. gimnazjum żeńskiem w Tarnowskich Górach w dniach 17 i 18 czerwca,
15. w miejskiem gimnazjum męskiem w matem.-przyr. w Katowicach, w oddziale polskim w dniach 21 i 22 maja, w oddziale zaś niemieckim w dniach 23 i 24 maja,
16. w miejskim gimnazjum żeńskiem w Katowicach, w oddziale polskim w dniach 7 i 8 maja, w oddziale zaś niemieckim w dniach 9 i 10 maja,
17. w miejskiem gimnazjum żeńskiem w Królewskiej Hucie w dn. 26—28 maja,
18. w miejskiem gimnazjum żeńskiem w Mysłowicach w dniach 19—20 maja,
19. w komunalnem gimnazjum w Rudzie w dniach 26—28 maja,
20. a) w gimnazjum żeńskiem SS. Urszulanek w Rybniku w dniach 14 i 15 maja,
    b) dla eksternów, zdających egzamin w języku niemieckim:
       1. według programu typu humanistycznego i klasycznego w dniach 10—14 czerwca,
       2. według typu matematyczno-przyrodniczego w dniach 14, 16—18 i 20—21 czerwca w lokalu, który oznaczy się później.

IV. Termin wnoszenia podań o dopuszczenie do egzaminu dojrzałości upływa dla eksternistów dnia 15 marca 1930 r.

Co do godziny rozpoczęcia egzaminu ustnego, zechcą się Dyrekcje porozumieć z Przewodniczącymi Komisyj Egzaminacyjnych.

Za Wojewodę:
Dr. Ernest Farnik m. p.
w z. Naczelnika Wydziału.

24.

Śląski Urząd Wojewódzki
Wydział Oświecenia Publicznego.
w Katowicach,

Okólnik

w sprawie wyjaśnienia sposobu wymiaru wynagrodzenia nauczycieli kontraktowych w związku z tutejszym ogłoszeniem z dnia 8 listopada 1929 r. Dz. Urz. W. O. P. Nr. 12 poz. 177.

Śląska Rada Wojewódzka wyjaśnia dodatkowo do uchwały z dnia 7. XI. b. r. L. R. W. 866/29, że za podstawę wymiaru wynagrodzenia nauczycieli kontraktowych przyjmuje się całkowite miesieczne uposażenie etatowego funkcjonarjusza z dodatkami ekonomicznemi, kresowemi i dodatkiem mieszkaniowym oraz 15% zasiłkiem do miesięcznego uposażenia, wypłacanym na podstawie art. 4 ustępu 1 ustawy skarbowej z dnia 25. III. 1929 r. (Dz. U. R. P, Nr. 20, poz. 183) w zależności od posiadanych kwalifikacyj i

i zaliczalnej do wymiaru uposażenia nieprzerwanej praktyki nauczycielskiej w wymiarze conajmniej 14 godzin tygodniowo.

Katowice, dnia 28 stycznia 1930 r. (L. O. P. III-9505).

Za Wojewodę:
(—) **Dr. Ręgorowicz,**
Naczelnik Wydziału Ośw. Publ.

25.

Śląski Urząd Wojewódzki
Wydział Oświecenia Publicznego.
w Katowicach,

Do Dyrekcyj Szkół Średnich Ogólnokształcących, Seminarjów nauczycielskich, Szkół zawodowych, oraz Powiatowych Urzędów Szkolnych i Rad Szkolnych Powiatowych w Wojew. Śląskiem w sprawie VII. Tygodnia L. O. P. P.

„Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej", pozostająca pod protektoratem P. Prezydenta Rzeczypospolitej, urządza dorocznym zwyczajem „VII. Tydzień L. O. P. P.", który w roku bieżącym odbędzie się od 18. do 25. maja włącznie.

Ze względu na doniosłość problemu dla Państwa polecam, aby nauczycielstwo we wszystkich podległych mi szkołach na obszarze Województwa Śląskiego urządziło w tym okresie dla młodzieży szkolnej, specjalne poranki połączone z wykładami, odczytami i przemówieniami o lotnictwie, obronie przeciwgazowej i znaczeniu akcji L. O. P. P. dla obrony Państwa.

Katowice, dnia 17 lutego 1930 r. (L. O. P. I-625).

Za Wojewodę:
(—) **Dr. Ręgorowicz,**
Naczelnik Wydziału Ośw. Publ.

26.

Śląski Urząd Wojewódzki
Wydział Oświecenia Publicznego.

Okólnik

W sprawie książki p. t. „Ustawa o opłatach stemplowych wraz z nowelami i przepisami wykonawczemi".

Ministerstwo Skarbu pismem z dnia 31 grudnia 1929 L. D. I-7405/1/29 zwraca uwagę, że nakładem Wojewódzkiego Instytutu Wydawniczego w Poznaniu, aleje Marcinkowskiego — gmach Starostwa Krajowego — ukazała się książka p. t. „Ustawa o opłatach stemplowych wraz z nowelami i przepisami wykonawczemi" w opracowaniu Achillesa Rosenkranza, naczelnika Wydziału w Ministerstwie Skarbu i Franciszka Kozioła, radcy Ministerjalnego.

Cena sprzedażna egzemplarza, obejmującego 435 stron, wynosi 8 zł 50 gr.

Zamówienia mogą być kierowane za pośrednictwem P. K. O. przy równoczesnem wpłaceniu należytości na konto Nr. 205 207, Krajowy Instytut Wydawniczy w Poznaniu.

Katowice, dnia 20 lutego 1930 r. (L. O. P. I-417).

Za Wojewodę:
(—) **Dr. Ręgorowicz,**
Naczelnik Wydziału Ośw. Publ.

27.

Śląski Urząd Wojewódzki
Wydział Oświecenia Publicznego.

W sprawie kierowania wycieczek do wydziału turystycznego miąsta Gdyni.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podaje do wiadomości pismem z dnia 4. II. br. Nr. II-980/30, że w bieżącym roku został przy Magistracie w Gdyni powołany do życia Wydział Turystyczno-Kąpielowy, którego zadaniem jest m. in. ułatwianie zwiedzania Gdyni wycieczkom zamiejscowym.

Katowice, dnia 19. lutego 1930 r. (L. O. P. I-577).

Za Wojewodę:
(—) **Dr. Ręgorowicz,**
Naczelnik Wydziału Ośw. Publ.

28.

Śląski Urząd Wojewódzki
Wydział Oświecenia Publicznego.

W sprawie Królewsko Włoskiego Wyższego Instytutu Nauk Handlowych i Ekonomicznych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości pismem z dnia 24 stycznia 1930 r. L.b. Wojsk. 141/1, że Królewski Wyższy Instytut Nauk Ekonomicznych i Handlowych we Florencji (Włochy) jest uznany za uczelnię wyższą równorzędną z uczelniami krajowemi, w której studja uprawniają do odroczenia służby wojskowej w myśl § 3 Rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 26 marca 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 315).

Katowice, dnia 19 lutego 1930 r. (L. O. P. I-503).

Za Wojewodę:
(—) **Dr. Ręgorowicz,**
Naczelnik Wydziału Ośw. Publ.

29.

Ministerstwo Skarbu
Nr. D. I. 18402/5/29. Warszawa, dnia 24 grudnia 1929 r.

W sprawie zaliczania czasu urlopu bezpłatnego do wysługi emerytalnej nauczycieli.

Na sprawozdanie z dnia 29 listopada 1929 r. L. W. VI. 32126/29 Ministerstwo Skarbu oznajmia, że wobec wyraźnego brzmienia art. 5 ustawy z dnia 23 marca 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 234 z roku 1929) oraz w myśl zasady, że prawo nie działa wstecz, o ile ustawodawca inaczej wyraźnie nie postanowił, można na podstawie art. 3 powyższej ustawy zaliczać do wysługi emerytalnej nauczycieli czas urlopu bezpłatnego, udzielonego dla pracy w szkolnictwie prywatnem, lub instytucji społecznej, zajmującej się szerzeniem oświaty pozaszkolnej, tylko w tym wypadku, jeśli urlop ten przypada na czas od dnia 1 kwietnia 1929 r.

Zaliczanie takiego urlopu bezpłatnego, udzielonego i odbytego przed wejściem w życie wymienionej ustawy z dnia 23 marca 1929 r. a przedewszystkiem urlopu bezpłatnego udzielonego i odbytego w czasie służby zaborczej nauczyciela nie ma uzasadnienia ani w art. 3 omawianej ustawy, ani w postanowieniach ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 r.

Opłacenia składki emerytalnej na czas urlopu bezpłatnego, odbytego po dniu 1 kwietnia 1929 r. powinno być uskutecznione zgodnie zart. 7 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 r. od uposażenia tej grupy i szczebla, któreby nauczyciel będący na urlopie otrzymywał, gdyby pozostawał bez przerwy w służbie państwowej, czas bowiem pozostawania na urlopie bezpłatnym według art. 6 punkt b ustawy z dnia 9 października 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) tak samo wpływa na posunięcie w szczeblu, jak i pozostawanie w czynnej służbie państwowej.

Do Izby Skarbowej we Lwowie.

(—) **Jan Około-Kułak**
Kierownik Departamentu.

Śląski Urząd Wojewódzki
Wydział Ośw. Publ.
L. O. P. I-346. Katowice, dnia 5. lutego 1930 r.

Udzielam do wiadomości.

Za Wojewodę:

(—) **Dr.Ręgorowicz**
Naczelnik Wydziału Ośw. Publ.

30.

ORGANIZACJA SZKÓŁ.

Wydział Oświecenia Publicznego podniósł stopień organizacyjny czteroklasowej szkoły powszechnej w Pawłowicach na pięcioklasową z ważnością od 1 września 1930 r., zarządzeniem z dnia 10 lutego 1930 r. L. O. P. II-1787.

31.

KONKURSY.

Wydział Oświecenia Publicznego ogłasza niniejszem konkurs na następujące posady **kierowników** szkół powszechnych:

1) 8 kl. szkoły powszechnej III w **Rybniku.**
2) 8 „ szkoły powszechnej im. St. Konarskiego w **Siemianowicach**, powiat Katowice.
3) 4 „ szkoły powszechnej w **Orzepowicach** (4 klm od stacji kolejowej, mieszkanie służbowe i ogród).
4) 1 „ szkoły powszechnej w **Bruśniku,** powiat Lubliniec (mieszkanie służbowe).
5) 7 „ szkoły powszechnej dla mniejszości językowej niemieckiej w **Mysłowicach.**

Podania należycie udokumentowane należy wnosić drogą służbową do Wydziału Oświecenia Publicznego w terminie do dnia **30-go kwietnia 1930 roku.**

Rada Szkolna Powiatowa w Cieszynie ogłasza konkurs na stanowisko **kierownika publ. szkoły powszechnej II (w Czarnem) w Wiśle.**

Szkoła jest jednoklasowa, a należy do niej ekspozytura jednoklasowa na Rownym.

Podania, zaopatrzone w dowód uzdolnienia do nauczania religji ewangelickiej, należy wnosić w drodze służbowej do Rady szkolnej miejscowej w Wiśle w terminie sześćciotygodniowym od daty niniejszego Dziennika Urzędowego.

32.

Państwowa Komisja egzaminacyjna dla nauczycieli szkół powszechnych w Bobrku przy Cieszynie.

Egzamin kwalifikacyjny dla nauczycieli szkół powszechnych z językiem wykładowym polskim i niemieckim części cieszyńskiej Wojew. Śląskiego rozpocznie się w terminie wiosennym **dnia 7-go kwietnia 1930 r. o godzinie 8 rano** częścią pisemną w państwowym seminarjum naucz. męskiem im. Pawła Stalmacha w Bobrku przy Cieszynie.

Podania o dopuszczenie do egzaminu wnosić należy do Powiatowej Rady Szkolnej w drodze urzędowej najpóźniej do 17 marca br., która je przedłoży Komisji do 29 marca br.

Do podań załącza się krótki życiorys z opisem przebiegu wykształcenia, świadectwo dojrzałości względnie kwalifikacyjne, wszystkie dekrety i wykaz przerobionej lektury pedagogicznej.

Kandydaci nieznani osobiście żadnemu z członków Komisji przedstawią dowód tożsamości osoby. Podania, które nie są zaopatrzone w przepisane załączniki, lub które wpłyną do Komisji po wyznaczonym terminie, zwróci się kandydatom bez rozpatrzenia. Egzamin odbędzie się według dotychczas obowiązujących przepisów.

Potrzebnych ponadto wyjaśnień udziela Dyrekcja Komisji w godzinach urzędowych.

W Bobrku przy Cieszynie, dnia 21 lutego 1930.

Dyrektor Komisji:

(—) Sznapka Emil.

33.

KOMUNIKATY.

W sprawie jednorocznego Kursu w Państwowym Instytucie Pedagogiki Specjalnej w Warszawie w roku szkolnym 1930/31.

Dnia 10 września 1930 r. rozpoczyna się w Państwowym Instytucie Pedagogiki Specjalnej w Warszawie (Pl. Trzech Krzyży Nr. 4/6) jednoroczny kurs przygotowania nauczycieli do pracy w szkołach specjalnych dla dzieci anormalnych: głuchoniemych, niewidomych, umysłowo upośledzonych i moralnie zaniedbanych.

O przyjęcie na kurs ten mogą się ubiegać ustaleni nauczyciele publicznych szkół powszechnych, posiadający:

1. pełne kwalifikacje nauczycielskie,
2. najwyżej 35 lat życia,
3. odpowiednie zdrowie,
4. znajomość przynajmniej jednego z języków obcych: angielskiego, francuskiego lub niemieckiego.

Słuchacze będą obowiązani, poza studjami w Instytucie, do pracy pomocniczej w odpowiednich szkołach specjalnych w Warszawie, a po ukończeniu kursu do pracy nauczycielskiej w szkołach specjalnych, wskazanych przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przynajmniej w ciągu 3 lat.

Nauczyciele korzystający z płatnego urlopu dla studjów, którzy po ukończeniu studjów nie wywiążą się z własnej winy z przyjętego obowiązku 3-letniej pracy w szkołach specjalnych, będą obowiązani do zwrotu całorocznego uposażenia.

Pierwszeństwo w przyjęciu na studja w Instytucie mają nauczyciele, którzy odbyli praktykę nauczycielską w szkołach specjalnych.

Podania do Ministerstwa W. R. i O. P. o przyjęcie do Instytutu należy wnosić w drodze służbowej najpóźniej do dnia 1 kwietnia 1930 r. dołączając do nich:

1. własnoręczny opis życia i pracy dotychczasowej,
2. metrykę urodzenia,
3. świadectwo lekarza urzędowego o stanie zdrowia,
4. świadectwo z odbytych studjów w oryginale,
5. dokumenty stwierdzające czas i rodzaj pracy oraz opinję o pracy.

O ostatecznem przyjęciu do Instytutu decydować będzie egzamin, który się odbędzie dnia 28 czerwca 1930 r. (godz. 8 rano) w Instytucie Pedagogiki Specjalnej w Warszawie, a polegający na zrealizowaniu przez kandydata jednej ze wskazanych poniżej książek (stosownie do wyboru przez kandydata):

1. Binet A., Pojęcia nowoczesne o dzieciach. Przekład M. Szymanowskiej. Warszawa, „Nasza Księgarnia“ 1928.
2. Rowid, Szkoła twórcza. Gebethner i Wolff, 1926.

3. Devey J., Szkoła a dziecko. Książnica Atlas. Warszawa (bez daty).
4. Karpowicz, Wybór pism. „Nasza Księgarnia", Warszawa, 1929.

Kandydaci, których egzamin wypadnie pomyślnie, będą przyjęci do Instytutu, o czem nastąpi osobne zawiadomienie w ciągu lipca.

Wobec ograniczenia listy urlopów płatnych na studja, kandydaci zechcą zaznaczyć w podaniach, czy nie reflektują na otrzymanie bezpłatnego urlopu na studja. Podania kandydatów Inspektoraty Szkolne (Rady Szkolne Powiatowe) prześlą do Kuratorjum do dnia 5 kwietnia rb.

Kuratorja Okręgów Szkolnych zaś skierują je do Ministerstwa W. R. i O. P. z odpowiedniemi wnioskami, opinją o pracy, uzdolnieniach ogólnych i pedagogicznych kandydatów, najpóźniej do dnia 25 kwietnia.

Ministerstwo W. R. i O. P. osobno zawiadomi Kuratorja, którzy ze zgłoszonych kandydatów mają przybyć na egzamin wstępny, oraz którzy z nich zostali przyjęci na kurs.

(Nr. II 32560/29).

ZAWIADOMIENIE.

Począwszy od 30 stycznia 1930 r. Bank Polski puszcza w obieg bilety bankowe 10-złotowe, opatrzone podpisem Prezesa Banku Polskiego, D-ra Władysława Wróblewskiego, oraz datą 20 lipca 1929 r.

Poza temi szczegółami nowe bilety nie różnią się niczem od znajdujących się obecnie w obiegu.

Warszawa, dnia 21 stycznia 1930 r.

Instytut Pedagogiczny w Katowicach,
ul. Wojewódzka 45.

KONKURS

na pracę naukową z zakresu metodyki geografji.

Instytut Pedagogiczny w Katowicach ogłasza konkurs na pracę naukową z zakresu metodyki geografji na temat:

„Dydaktyczne zalety i braki kreskowej i warstwicowej metody obrazowania terenu."

Praca, nieprzekraczająca 2 arkuszy druku, winna być oparta głównie na doświadczeniach metodyczno-dydaktycznych autora.

Termin składania prac upływa z dniem 1 października 1930 r.

Prace zaopatrzone godłem należy przesłać pocztą, załączając do nich zalakowaną kopertę, zawierającą zewnątrz imię i nazwisko oraz dokładny adres. Na stronie wewnętrznej koperty należy umieścić godło, którem podpisano elaborat.

Oceny prac dokona powołana w tym celu komisja, której skład zostanie w październiku 1930 r. ustalony.

Praca uznana za najlepszą zostanie nagrodzona kwotą zł 300,—, druga nagroda wynosi zł 100,—.

Dyrekcja Instytutu zastrzega sobie prawo druku wszelkich prac nadesłanych w związku z powyższym konkursem.

Prace zakwalifikowane do druku będą honorowane niezależnie od ewentualnej nagrody.

PRACOWNIA FIZYCZNA.

Instytut Pedagogiczny w Katowicach, organizuje w II trymestrze **ćwiczenia w sporządzaniu przyrządów fizycznych** dla nauczycieli szkół powszechnych i średnich na zasadach następujących:

1) Kierownictwo pracowni obejmie prof. dr Jeżewski, dziekan wydziału Hutniczego Akademji Górniczej w Krakowie,
2) Uczestnikiem Pracowni może być tylko słuchacz (czka) Instytutu Pedagogicznego,
3) Liczba uczestników będzie ograniczoną,
4) Ćwiczenia będą się odbywały:
   a) pod kierunkiem prof. Jeżewskiego według planu wykładów na II trymestr,
   b) samodzielnie — w środy od 4 do 6 popołudniu, w sali robót ręcznych w Gimnazjum Państw. ul. Mickiewicza 13.

PRACOWNIA GEOGRAFICZNA.

zorganizowana w II tremestrze bież. roku szk. Pracownia Geograficzna pracuje na zasadach następujących:

1) Pracownia prowadzoną będzie przez dra J. Ormickiego, asyst. Uniwersytetu Jagiellońskiego,
2) Uczestnikami Pracowni mogą być jedynie słuchacze (ki) Instytutu Pedagogicznego, przyczem słuchacze zwyczajni mieć będą pierwszeństwo,
3) Liczba uczestników będzie ograniczona.
4) Ćwiczenia będą dwojakie:
   a) pod kierunkiem dra Ormickiego, według planu wykładow.,
   b) Ćwiczenia samodzielne, wykonywane w obecności asystentów Pracowni w poniedziałki od 4 do 6 popoł. w lokalu Miejskiego Gimnazjum Żeńskiego przy ul. 3-go Maja.
5) Prace wykonane w Pracowni będą mogły być przedstawione do konkursu.

Wydział Oświecenia Publicznego poleca dla bibljotek szkolnych książkę W. Sikorskiego: **„Gry i zabawy ruchowe dziatwy szkolnej“** wydaną w r. 1929 nakładem Księgarni św. Wojciecha w Poznaniu.

Kierownictwom Dokształcających Szkół Zawodowych zwraca się uwagę na następujące wydawnictwa Miejskiego Muzeum Przemysłowego w Krakowie:

Marjan Padechowicz: Kalkulacja w stolarstwie. Wyd. II. Kraków 1928.

Marjan Padechowicz: Drewno w przemyśle, rękodziele i gospodarstwie domowem. Część I. Kraków 1929.

Wzory mebli zabytkowych i nowoczesnych — zeszyty I—III, V—X. Kraków 1927—1929.

Wydział Oświecenia Publicznego zwraca uwagę Nauczycielstwa na publikację p. t. **„Pod Ojczystą Banderą“** Zygmunta Jana Tyszta, na-

kładem Ligi Morskiej i Rzecznej Okręgu Zagłębia Węglowego. Publikacja niniejsza nadaje się do bibljotek nauczycielskich.

Komitet budowy „Domu Im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Oleandrach" w Krakowie wydał ozdobny kalendarz kartkowy w cenie 50 gr., z którego dochód przeznaczony jest na budowę wyżej wspomnianą.

Adres: Stanisław Gosierewski, Kraków-Dębniki, Puławskiego 5. P. K. O. 410 212.

Wydział Oświecenia Publicznego poleca do bibljotek uczniowskich książkę B. Krzywca p. t. **„Jak należy traktować w Polsce sprawę marynarki wojennej"** wydanej w Wilnie 1929 r. nakładem autora.

Ukazał się w druku **„Terminarz Wojskowy"**, który obejmuje ustawy i rozporządzenia odnośnie wszelakiej służby wojskowej — obowiązującej w Państwie Polskiem. Cena egz. 2 zł. bez opłaty pocztowej. Zgłoszenia przyjmuje Tadeusz Stoch, referendarz Wydziału Wojskowego Śląskiego Urz. Wojew. w Katowicach — Gmach Województwa.

W sprawie wydawnictwa: Tyc. T. dr., Z dziejów kultury w Polsce średniowiecznej.

Ministertswo zwraca uwagę kierowników i dyrekcyj szkół na książkę p. t.: Tyc T. dr., Z dziejów kultury w Polsce średniowiecznej. Poznań, Fiszer i Majewski. Księgarnia Uniwersytecka. 1925 — godną polecenia do bibljotek nauczycielskich szkół średnich ogólnokształcących oraz seminarjów nauczycielskich.

(Nr. II. 21647/29).

W sprawie wydawnictwa: Zagadnienia opieki nad macierzyństwem, dziećmi i młodzieżą.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zwraca uwagę kierowników i dyrekcyj szkół oraz lekarzy szkolnych i nauczycieli wychowania fizycznego na wydawnictwo pod tytułem: „Zagadnienia opieki nad macierzyństwem, dziećmi i młodzieżą w Polsce". Wydawnictwo zbiorowe pod redakcją Bronisława Krakowskiego, Warszawa, 1930. Nakładem Polskiego Komitetu Opieki nad dzieckiem. Jasna 11.

Z pośród dotychczas wydanych prac, szczególnie godne polecenia do bibljotek nauczycielskich szkół wszelkich typów, są następujące:

Nr. 1. Dr. Stanisław Kopczyński: „Opieka higjeniczno-lekarska nad dzieckiem normalnem w szkole". (Cena zł. 3,50).

Nr. 6. Dr. Kazimierz Górski: „Kolonje letnie". (Cena zł. 2,25).

Nr. 9. Dr. Eugenjusz Piasecki, prof. Uniwersytetu Poznańskiego: „Wychowanie fizyczne". (Cena zł. 4,—).

Ostatnią pracę prof. d-ra Piaseckiego zaleca się również do bibljotek uczniowskich oraz jako książkę pomocniczą do nauczania teorji wychowania fizycznego w seminarjach nauczycielskich.

(Nr. I. W. F. 638/30).

W sprawie wymiany korespondencji z młodzieżą amerykańską.

Dziennik młodzieży amerykańskiej szkół średnich The Junior Record, wydawany w Bostonie, zorganizował ligę międzynarodową korespondencji i pragnie otrzymywać listy także od młodzieży szkolnej polskiej w wieku 12—20 lat dla wymiany z młodzieżą amerykańską.

Ewentualne listy młodzieży polskiej, pragnącej przystąpić do tej wymiany, należy wysyłać pod adresem: Daily Record — Northeastern Publishing Co. — Five Withrop Square Boston, Mass.
(Nr. I. S. 1117/3/29).

34.

WYDAWNICTWA

I. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zatwierdziło do użytku szkolnego następujące wydawnictwa i środki naukowe:

I. Podręczniki:

Balicki J. i Maykowski S., Miej serce! Trzeci rok nauki języka polskiego w szkołach średnich ogólnokształcących. Lwów, Zakład nar. im. Ossolińskich, 1930 — dla uczniów III klasy szkół średnich ogólnokształcących (Nr. II. 249/41/29):

Bogucka C., Niewiadomska C., Pierwsza książka do czytania. Wyd. 25. Warszawa—Kraków—Lublin, Gebethner i Wolff, 1929 dla uczniów II oddziału szkół powszechnych (Nr. II. 26251/29);

Bzowski K., Nauka o Polsce współczesnej. Podręcznik dla kl. VIII gimnazjów wszystkich typów. Warszawa—Kraków, skład główny: M. Arct w Warszawie, 1929 — dla uczniów VIII klasy szkół średnich ogólnokształcących. (Nr. 19300/29);

Cezak J. S., Geografja gospodarcza wraz ze statystyką życia współczesnego. Wydanie III. Warszawa, Dom Książki Polskiej, 1929 — dla uczniów szkół handlowych, jako lektura dla uczniów wyższych klas średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich oraz do bibljotek szkolnych. (Nr. II. 1987/28);

Dąbrowski J., Historja powszechna. Tom I. Starożytność. Lwów, K. S. Jakubowski, 1929 — dla uczniów IV klasy szkół średnich ogólnokształcących. (Nr. II. 26130/29);

Golias M., Wstępna nauka języka greckiego. Wyd. II. Lwów, K. S. Jakubowski, 1929 — dla uczniów gimnazjum typu klasycznego. (Nr. II. 20897/29);

Gołębiewski A., Geografja gospodarcza ogólna ze szczególnem uwzględnieniem historji handlu, przemysłu i towaroznawstwa. Warszawa, Zgromadzenie Kupców m. st. Warszawy, 1929 — dla uczniów średnich szkół zawodowych (Nr. II. 15517/29);

Karpowicz S., Nasz świat. Druga książka do czytania w domu i szkole Wyd. 10. Warszawa, M. Arct, 1928 — dla uczniów III oddziału szkół powszechnych. (Nr. II. 14323/28);

Lewicki T. M., Wstępna nauka języka łacińskiego. Wyd. V. Lwów, K. S. Jakubowski, 1929 — dla uczniów gimnazjum typu humanistycznego i klasycznego. (Nr. II. 23090/29);

Łaganowski S., Geografja. Część wstępna. Krajoznawtswo. Dla 4-go oddziału szkoły powszechnej i I-szej klasy gimnazjum. Wyd. III. Warszawa, M. Arct, 1929 — dla uczniów szkół powszechnych i niższego gimnazjum. (Nr. II. 22648/29);

Mihułowicz J., Podręcznik arytmetyki i algebry dla V klasy gimnazjalnej. Wyd. 6. Lwów—Warszawa, Książnica—Atlas, 1929 — dla uczniów gimnazjum wyższego. Nr. II. 22318/29);

Mihułowicz J., Podręcznik arytmetyki i algebry dla VI klasy gimnazjalnej. Wyd. 5. Lwów—Warszawa, Książnica—Atlas, 1929 — dla uczniów gimnazjum wyższego. Nr. II. 22906/29);

Mikulski A. J., W naszej szkole. Czytanki polskie dla czwartego oddziału szkoły powszechnej. Lwów. Zakład nar. im. Ossolińskich, 1930 — dla uczniów IV oddziału szkół powszechnych. (Nr. II. 21641/29);

Mścisz M., Geografja dla kl. IV szkół powszechnych. Warszawa, M. Arct, 1929 — dla uczniów szkół powszechnych. (Nr. II. 21838/29);

Mścisz M., Geografja Polski. Podręcznik dla młodzieży zastosowany do programu szkół średnich ogólnokształcących. Warszawa, M. Arct, 1929 — dla uczniów wyższych klas szkół ogólnokształcących. (Nr. II. 12169/29);

Nusbaum - Hilarowicz J. i Fuliński B., Zoologja dla wyższych klas gimnazjalnych. Wyd. 7. Lwów, K. S. Jakubowski, 1929 — dla uczniów gimnazjum wyższego oraz seminarjów nauczycielskich. (Nr. II. 19247/29);

Połtawiec W., Zirka. Bukwar i piersza czytanka dla szkił. Wyd. III. Warszawa wyd. „Nasz Kraj", 1928, oraz:

Połtawiec W., Zirka. Czytanka dla szkił. Druga czastina. Wyd. III. Warszawa, wyd. „Nasz Kraj", 1928 — dla uczniów szkół powszechnych do nauki języka ruskiego. (Nr. II. 10912/29);

Porazińska i Rossowski, Pierwsze czytania dla szkół powszechnych. Część III, dla oddziału IV. Wyd. 2. Lwów, K. S. Jakubowski, 1929 — dla uczniów IV oddziału szkół powszechnych. (Nr. II. 22749/29);

Ryniewicz A., Historja średniowieczna i nowożytna, ze szczególnem uwzględnieniem dziejów Polski. Wydanie 3. Lwów — Warszawa, Książnica-Atlas, 1929 — dla uczniów szk. zawodowych. (Nr. II. 21575/29);

Schächer L., Dzieje Żydów. Część I. (Od powrotu z niewoli babilońskiej do upadku drugiej świątyni). Podręcznik do nauki religji mojżeszowej na klasę (oddział) V szkół powszechnych w Polsce. Lwów, nakładem Związku Nauczycieli religji mojż. szk. powsz. w Polsce, 1926 — dla uczniów szk. powszechnych wyznania mojżeszowego. (Nr. II. 474/30).

II. Wydania autorów:

Chateaubriand, Atala (Deuxième édition) Notice littéraire et commentaires de S. Czerny. Poznań, Eos, 1930 — lektura podstawowa dla uczniów VIII kl. szkół średnich ogólnokształcących. (Nr. II. 1835/30);

Corneille, Le Cid. Texte annoté par W. Folkierski. Wyd. II. Poznań, Eos, 1929, — lektura podstawowa dla uczniów VII klasy szkół średnich ogólnokształcących. (Nr. II. 29515/29);

Derdowski H., Kaszube pod Widnem. Poznań. Fiszer i Majewski, Księgarnia Uniwersytecka, 1929 — lektura uzupełniająca dla uczniów IV i V kursu seminarjów nauczycielskich oraz bibljotek szkolnych. (Nr. II. 21647/29);

Krasicki I., Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki. Oprac. B. Gubrynowicz. Wyd. III. Kraków, Krakowska S-ka Wydawn. Bibljoteka Narodowa, 1929 — lektura uzupełniająca dla uczniów VI klasy szkół średnich ogólnokształcących oraz lektura obowiązkowa domowa dla uczniów III kursu seminarjów nauczycielskich. (Nr. II. 1731/30);

Krasicki I., Satyry. Opracował R. Skulski. Część I: Tekst. Część II: Objaśnienia i przypisy. Warszawa, Bibljoteka Polska, 1929 — lektura podstawowa dla uczniów VI klasy szkół średnich ogólnokształcących oraz III kursu seminarjów nauczycielskich. (Nr. II. 22323/29);

Szekspir W., Juljusz Cezar. Przekład J. Kasprowicza. Oprac. St. Helsztyński. Część I: Tekst. Część II: Objaśnienia i przypisy. Warszawa, Bibljoteka Polska — lektura podstawowa dla uczniów VII—VIII klasy szkół średnich ogólnokształcących oraz IV kursu seminarjów nauczycielskich. (Nr. II. 24290/29).

III. Wydawnictwa pomocnicze:

Duchowicz B., Wiadomości o alkoholiźmie. Lwów, nakł. Polskiej Ligi Przeciwalkoholowej, 1928 — dla uczniów wyższego gimnazjum,

średnich szkół zawodowych oraz 4-go i 5-go kursu seminarjów nauczycielskich. (Nr. II. 17274/29);

Falkowski Z., Władysław Reymont. Poznań, Fiszer i Majewski, 1929 — dla uczniów V kursu seminarjów nauczycielskich oraz do bibljotek szkół średnich. (Nr. II. 21647/29);

Gnoińska H., Nauczanie wierszy w I-ej klasie szkoły powsz. Warszawa, Nasza Księgarnia, 1929 — dla nauczycieli I oddziału szkół powszechnych. (Nr. II. 26022/29);

Jezierski W., Szkolny zakład geograficzny. Bibljoteka geograficzno-dydaktyczna. Zeszyt I. Lwów—Warszawa, Książnica-Atlas, 1929 — dla nauczycieli szkół powszechnych, średnich ogólnokształcących i zawodowych. (Nr. II. 14985/29);

Karaffa-Korbutt K. dr., Higjena pracy. Tom I. Wstęp. Zasady ergologji. Warszawa, wyd. Instytutu Naukowej Organizacji, 1928 — dla nauczycieli przy nauczaniu higjeny. (Nr. II. 15139/29);

Ksenofont, Sympozjon oraz wybór z pism. Przełożył i opracował A. Rapaport, Bibljoteka Narodowa, Kraków, Krak. S-ka Wyd., 1929 — dla nauczycieli-humanistów. (Nr. II. 27802/29);

Plautus T. M., Żołnierz Samochwał. Przełożył i opracował G. Przychocki, Kraków, Krak. S-ka Wyd., 1929 — dla nauczycieli-humanistów. (Nr. II. 21640/29);

Wąsowicz J. i Zierhoffer A., Świat w cyfrach. Lwów-Warszawa, Książnica-Atlas, 1929 — dla nauczycieli. (Nr. II. 14700/29).

IV. Książki do bibljotek:

Arct-Golczewska M., Botanika na przechadzce. Część II. Wyd. 3. Warszawa, M. Arct, 1929 — do bibljotek szkolnych. (Nr. II. 21525/29);

Arnold St., Leśniewski Cz., Pohoska H., Polska w rozwoju dziejowym. Zagadnienia polityczne, ustrojowe, gospodarczo-społeczne, kulturalne. Warszawa, M. Arct, 1929 — do bibljotek uczniowskich i nauczycielskich szkół średnich ogólnokształcących oraz do bibljotek nauczycielskich szkół powszechnych. (Nr. II. 9198/29);

Ciemniewski J. ks., Jak zakładać i prowadzić koła abstynenckie młodzieży. Kraków, nakł. Centr. Kół Abstynenckich młodzieży, 1927 — do bibljotek szkół wszelkich typów. (Nr. II. 17274/29);

Danysz-Fleszarowa R., Wśród nocy i lodów. Poznań—Warszawa—Wilno—Lublin Księgarnia św. Wojciecha, 1929 — do bibljotek szkolnych dla młodzieży od 11 lat. (Nr. II. 957/29);

Dobrowolski A. B., Amundsen na tle Nansena i Wikingów polarnych. Poznań—Warszawa—Wilno—Lublin, Księgarnia św. Wojciecha 1929, oraz:

Dyakowski B., O trzęsieniach ziemi. Poznań—Warszawa—Wilno, Księgarnia św. Wojciecha, 1929 — do bibljotek szkolnych dla młodzieży powyżej lat 15. (Nr. II. 23588/29);

Friedberg W., Powietrze jako czynnik twórczy ziemi. Poznań, Fiszer i Majewski, 1925 — do bibljotek szkolnych dla młodzieży powyżej lat 15. (Nr. 21647/29);

Kostrzewski J., Wielkopolska w czasach przedhistorycznych. Wyd. II. Poznań, Fiszer i Majewski, 1923 — do bibljotek uczniowskich i nauczycielskich szkół średnich ogólnokształcących oraz do bibljotek nauczycielskich szkół powszechnych. (Nr. II. 21647/29);

Gałczyński B., Ogród warzywny na dwustu metrach kwadratowch. Wyd. V. Piaseczno pod Warszawą. Nakł. autora. 1929;

Gałczyński B., Ogród kwiatowy na stu metrach kwadratowych. Wyd. IV. Nakł. autora. 1929;

Gałczyński B., Ogród owocowy na trzystu metrach kwadratowych. Wyd. IV., Piaseczno pod Warszawą. Nakł. autora, 1929, oraz:

G a ł c z y ń s k i B., Róże w ogrodzie. Piaseczno pod Warszawą. Nakł. autora, 1907 — do bibljotek szkół wszelkich typów (Nr. II. 31569/29);

J a w o r s k a M., Marja Dulębianka. Lwów, Lwowska Liga Kobiet, 2199 — do bibljotek szkół żeńskich wszelkich typów. (Nr. II. 29634/29);

M a l i c z e w s k i E., Polska współczesna. II. Człowiek na ziemiach naszych. Wydawnictwo Koła P. M. S. imienia Z. Bukowieckiej. Warszawa, M. Arct, 1927 — do bibljotek uczniowskich szkół powszechnych. (Nr. II. 16278/29);

M a r c i n e k S., Wojsko polskie w dobie powstania w r. 1830—31. Poznań, Fiszer i Majewski, 1923 — do bibljotek uczniowskich i nauczycielskich szkół powszechnych i średnich ogólnokształcących. (Nr. II. 26147/29);

R i g g e n b a c h E., Jak może młodzież chronić przyrodę. Kraków, Państwowa Rada Ochrony Przyrody, 1929 — do bibljotek szkół powsz. i niższego gimnazjum. (Nr. II. 22822/29),

S a r a s i n P., Światowa ochrona dzikiej fauny. Lwów, Pierwsza Związkowa Drukarnia we Lwowie, 1929;

C z u d e k A., Osobliwości i zabytki przyrody Województwa Śląskiego. Kraków, Państwowa Rada Ochrony Przyrody, 1929;

W o d z i c z k o A., Zabytki przyrody na Pomorzu. Poznań, Okr. Kom. Ochrony Przyrody na Wielkopolskę i Pomorze, 1929, oraz:

S z a f r a n ó w n a H., Małta. Poznań, Okr. Kom. Ochrony Przyrody na Wielkopolskę i Pomorze, 1929 — do bibljotek szkolnych. (Nr. II. 22822/29);

Skaut Baden-Powellowski, Tropienie. Warszawa, Księg. J. Lisowskiej, 1921 — do bibljotek uczniowskich szkół wszelkich typów. (Nr. II. 1160/29);

T y m i e n i e c k i K., Cechy moralne narodu jako wynik historji. Poznań, Fiszer i Majewski, 1929 — do bibljotek nauczycielskich szkół powszechnych i średnich ogólnokształcących. (Nr. II. 21647/29);

V. Środki naukowe:

Czasopisma „Filomata". Redaktor prof. R. Ganszyniec. Lwów, Potockiego 20 — dla uczniów gimnazjum typu humanistycznego i klasycznego. (Nr. II. 11834/29);

Cztery pory roku. Tablice. Wyd. Obrazów i Map szkolnych. Lit. art. W. Główczewski, Warszawa — środek naukowy, dozwolony przy nauczaniu języka polskiego dla niższych oddziałów szkół powszechnych. (Nr. II. 29316/29);

Komplet fotografij wykonanych przez Jana Bułhaka w Wilnie, złożony z 10 obrazów formatu 30×40: 1) Portret Mickiewicz z dagerotypu; 2) Ostra Brama w Wilnie; 3) Podwórze domu, w którym Mickiewicz napisał Grażynę; 4) Uniwersytet Wileński; 5) Klasztor Bazyljanów (cela Konrada); 6) Ratusz Wileński; 7) Świteź; 8) Tuchanowicze — altana Mickiewicza; 9) Zamek w Nowogródku; 10) Czombrów-Soplicowo — dla szkół wszelkich typów. (Nr. II. 30618/29);

L o t h J. i B o h d a n E., Mapa poglądowa „Polska gospodarcza", 1925, Warszawa, Polska Składnica Pomocy Szkolnych — dla szkół średnich ogólnokształcących. (Nr. II. 11551/29);

M a j k o w s k a M., Patrz i notuj. Zeszyt I do prowadzenia samodzielnych obserwacyj dla młodych przyrodników. Stopień pierwszy. Część I: Wiosna. Część II: Lato i jesień. Warszawa, skład główny w „Naszej Księgarni", 1929 — dla uczniów szkół powszechnych i niższego gimnazjum. (Nr. II. 28163/29);

O r d y ń s k i P., Mapa indukcyjna Rzeczypospolitej Polskiej. Warszawa, Dostawa Szkolna „Pestalozzi" — dla szkół powszechnych i średnich ogólnokształcących. (Nr. II. 15902/29).

Pomoce naukowe do mineralogji, geologji i geografji firmy „Nasz Sklep — Uranja“:

Moździerz Abicha: podstawka do probówek; taca do przenoszenia okazów; rylec stalowy; płytka porcelanowa; mieszek; zbiorek marmurów kieleckich złożony z 10 okazów; zbiorek skał gór Świętokrzyskich, złożony z 10 okazów; zbiorek paleontologiczny, złożony z 33 okazów; zbiorek skał i rud tatrzańskich, złożony z 15 okazów; podstawa do tablic; wieszak do map; skala twardości, igiełką platynowa śred. 25 mm, zatopiona w bagietce; igiełka platynowa śred. 50 mm, zatopiona w bagietce; kowadełko; lampka Plattnera; lichtarz mineralogiczny; komplet przyrządów geodezyjnych, opracowany przez prof. W. Jezierskiego; węgielnica; klinometr; busola; statyw; pion; poziomnica, 2 łaty dług. 2 metry; 6 tyk dług. 2 metry; taśma parciana dług. 25 metrów; komplet szpilek. Zenitarjum podług prof. W. Jezierskiego; tellurjum-zenitarjum; kula indukcyjna; globus fizyczny średnicy 26 cm, bez południka; globus fizyczny średnicy 18 cm, bez południka; tablica form ziemi; tablica fauny arktycznej; kontur Polski prof. Sosnowskiego, mały, skala 1 : 4,000.000 — dla szkół średnich ogólnokształcących. (Nr. II. 823/30).

Ratownictwo w obrazach. Wydano staraniem Warsz. Pogotowia Ratunkowego. 4 tablice — środek naukowy przy nauce higjeny i ratownictwa dla szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, oraz szkół zawodowych. (Nr. II. 23668/29).

II. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zatwierdziło książki p. t.:

Próchnicki F. i Wojciechowski K., Wypisy polskie dla szkół śred. Tom IV. Lwów-Warszawa, Książnica Polska T. N. S. W.;

Wóycicki K., Życie polskie. Wypisy dla klasy IV i V szkoły średniej. Wyd. II. Warszawa, Gebethner i Wolff, 1923;

Wojciechowski K., Wypisy polskie dla szkół średnich. Tom V. Lwów-Warszawa, Książnica Polska T. N. S. W.;

Chrzanowski I., Historja literatury niepodległej Polski (z wypisami). Wyd. V. Warszawa, Gebethner i Wolff;

Chrzanowski I. i Wojciechowski K., Wypisy polskie dla wyższych klas szkół średnich. Część I, Wyd. VI. Lwów-Warszawa, Książnica-Atlas, 1926;

Boleski A., Literatura Polski przedrozbiorowej w szkole średniej. Część I i II. Warszawa, Księgarnia E. Wojnara i S-ki;

Boleski A., Literatura Polski przedrozbiorowej w szkole średniej. Część III, IV i V. Warszawa. Księgarnia K. Wojnara i S-ki;

Komarnicki L., Historja literatury polskiej w wieku IX. Część I. Wyd. III. Warszawa, Gebethner i Wolff, 1926;

Komarnicki L., Historja literatury polskiej w wieku IX. Część I. Wyd. IV. Warszawa, Gebethner i Wolff, 1926;

Kridl M., Literatura polska w wieku XIX. Część I. Od trzeciego rozbioru do wystąpienia Mickiewicza. Wyd. II. Warszawa, M. Arct, 1927;

Kridl M., Literatura polska wieku XIX. Część II. Od wystąpienia Mickiewicza do powstania listopadowego. Wyd. II. Warszawa, M. Arct, 1927;

Kridl M., Literatura polska wieku XIX. Część III. Literatura na emigracji. Wyd. II. Warszawa, M. Arct, 1928 —

do użytku szkolnego jako podręczniki dozwolone dla uczniów seminarjów nauczycielskich;

Tablica głosek polskich (System Benniego). Warszawa, nakł. Uranji;

Abiński M., Obrazy głosek polskich. Warszawa, Gebethner i Wolff, 1925;

Szober St., Niewiadomska C., Bogucka C., Nauka pisowni we wzorach i ćwiczeniach. Zeszyt III A. Wyd. 9. Zeszyt III B. Wyd. 7. Warszawa, Gebethner i Wolff;

Komarnicki L., Stylistyka polska wyjaśniona na przykładach i ćwiczeniach. Wyd. IV. Warszawa, Gebethner i Wolff — **nieprzystosowane do programu Min. W. R. i O. P;**

Wóycicki K., Stylistyka i rytmika polska. Wyd. 9. Warszawa, Gebethner i Wolff, 1929;

Wóycicki K., Ćwiczenia porównawcze z dziedziny poetyki. Tom I. Wypisy. Wyd. IV. Warszawa, Gebethner i Wolff —

do użytku szkolnego jako podręczniki pomocnicze i środki naukowe dozwolone dla uczniów seminarjów nauczycielskich;

Sienkiewicz H., Janko Muzykant. Latarnik. Wyd. X. Warszawa, Gebethner i Wolff, 1927;

Mickiewicz A., Grażyna. Opracował W. Bruchnalski. „Bibljoteka Szkolna", Warszawa, nakł. Bibljoteki Polskiej;

Mickiewicz A., Grażyna. Oprac. J. Tretiak i H. Życzyński. „Bibljoteka Narodowa", Kraków, Krakowska S-ka Wyd. — **nieprzystosowane do programu Min. W. R. i O. P.;**

Pol W., Pieśń o ziemi naszej oraz Liryki wybrane. „Bibljoteka Narodowa", Kraków, Krak. S-ka Wyd.;

Mickiewicz A., Pan Tadeusz. Oprac. St. Pigoń. „Bibljoteka Narodowa". Kraków, Krak. S-ka Wyd.;

Mickiewicz A., Pan Tadeusz. Oprac. W. Bruchnalski. „Bibljoteka Szkolna", Warszawa, nakł: Bibljoteki Polskiej;

Fredro A., Zemsta. Oprac. K. Kucharski. Wyd. IV. „Bibljoteka Narodowa", Kraków, Krak. S-ka Wyd.;

Chrzanowski I., Za co powinniśmy kochać „Pana Tadeusza"? Wydanie V. Warszawa, Gebethner i Wolff, 1927;

Taszycki W., Najdawniejsze zabytki języka polskiego. „Bibljoteka Narodowa". Kraków, Krak. S-ka Wyd., 1927;

Średniowieczna proza polska. Zebrał i opracował A. Brückner. „Bibljoteka Narodowa". Kraków, Krak. S-ka Wyd.;

Średniowieczna poezja polska świecka. Zebrał i opracował St. Vrtl-Wierczyński. „Bibljoteka Narodowa", Kraków, Krak. S-ka Wyd.;

Rej M., Pisma prozą i wierszem. Wybrał i objaśnił A. Brückner. „Bibljoteka Narodowa", Kraków, Krak. S-ka Wyd.;

Kochanowskiego J., Pisma polskie wybrane. Warszawa, Wende i S-ka, Bibljoteka Klasyków Polskich;

Kochanowski J., Treny. Odprawa posłów greckich. Teksty oprac. A. Brückner. „Wielka Bibljoteka", Warszawa, nakł. Bibljoteki Polskiej;

Kochanowski J., Satyr. Zgoda. Muza. Warszawa, nakł. Bibljoteki Polskiej;

Kochanowski J., Pieśni i wybór wierszy. Oprac. T. Sinko. Kraków, Krak. S-ka Wyd., 1927;

Kochanowski J., Odprawa posłów greckich. Z wstępem i komentarzem T. Sinki. Wyd. 6 przejrz. Kraków, Krak. S-ka Wyd., 1928;

Skarga P., Kazania sejmowe. Oprac. St. Kot. „Bibljoteka Narodowa", Kraków, Krak. S-ka Wyd.;

Skarga P., Kazania sejmowe (Wybór). Z objaśnieniami I. Chrzanowskiego. Warszawa, Gebethner i Wolff, Bibljoteka Uniw. Lud. i Młodzieży Szkolnej;

Pasek J., Pamiętniki. Oprac. A. Brückner. „Bibljoteka Narodowa", Kraków, Krak. S-ka Wyd.;

Potocki W.. Wojna Chocimska. Óprac. A. Brückner. „Bibljoteka Narodowa“, Kraków, Krak. S-ka Wyd.;

Krasicki I., Bajki i przypowieści. Oprac. St. Vrtl-Wierczyński. „Wielka Bibljoteka“, Warszawa, Nakł. Bibljoteki Polskiej;

Karpiński Fr. i Kniaźnin D., Wybór poezyj. Warszawa. Gebethner i Wolff;

Mickiewicz A., Poezje. Tom I. Wybór, wstęp i objaśnienia J. Kallenbacha. „Bibljoteka Narodowa“, Kraków, Krak. S-ka Wyd.;

Mickiewicz A., Ballady i romanse. „Wielka Bibljoteka“, Warszawa, nakł. Bibijoteki Polskiej;

Mickiewicz A., Dziady wileńskie. Oprac. J. Kallenbach „Bibljoteka Narodowa“. Kraków, Krak. S-ka Wyd.;

Mickiewicz A., Dziady. Część II, IV, III i fragmenty części I. „Bibljoteka Szkolna“, Warszawa, nakl. Bibljoteki Polskiej;

Homer, Iljada. Przekład. Fr. K. Dmochowskiego. Oprac. T. Sinko. Wyd. III. „Bibljoteka Narodowa“. Kraków, Krak. S-ka Wyd.;

Sofokles, Antygona. Przeł. i oprac. K. Morawski. „Bibljoteka Narodowa“, Kraków, Krak. S-ka Wyd.;

Mickiewicz A., Sonety krymskie. Farys. Warszawa, Gebethner i Wolff;

Mickiewicz A., Konrad Wallenrod. Oprac. J. Ujejski. „Bibljoteka Narodowa“, Kraków, Krak. S-ka Wyd.;

Mickiewicz A., Konrad Wallenrod. Oprac. W. Bruchnalski. „Bibljoteka Szkolna“, Warszawa, Bibljoteka Polska;

Mickiewicz A., Sonety i Sonety krymskie. Oprac. W. Bruchnalski. „Bibljoteka Szkolna“, Warszawa, Bibljoteka Polska;

Mickiewicz A., Pan Tadeusz. Oprac. W. Bruchnalski. „Bibljoteka Szkolna“, Warszawa, Bibljoteka Polska;

Mickiewicz A., Dziady. Część III. Oprac. J. Kallenbach. Wyd. IV. „Bibljoteka Narodowa“, Kraków, Krak. S-ka Wyd.;

Mickiewicz A.. Dziadów część III. Wydał i objaśnił W. Borowy. Warszawa, Gebethner i Wolff, Pisarze polscy i obcy, 1920;

Mickiewicz A., Księgi narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego. Oprac. S. Pigoń. Wyd. IV. Kraków, Krak. S-ka Wyd., 1926;

Mickiewicz A., Pan Tadeusz. Oprac. S. Pigoń. „Bibljoteka Narodowa“, Kraków. Krak. S-ka Wydawn.;

Mickiewicz A., Poezje, Tom II. Wstęp J. Kallenbacha, objaśnienia J. Bystrzyckiego. „Bibljoteka Narodowa“. Kraków, Krak. S-ka Wydawnicza;

Słowacki J., Anhelli. Oprac. W. Hahn. Brody, Księg. F. Westa, 1924;

Słowacki J., Lilla Weneda i Grób Agamemnona. Oprac. J. Kleiner. Warszawa, Gebethner i Wolff;

Słowacki J., Beniowski, Poema. Pięć pierwszych pieśni. Oprac. J. Kleiner. „Bibljoteka Narodowa“, Kraków, Krak. S-ka Wyd.;

Krasiński Z., Nie-Boska komedja. Irydjon. Teksty opracował T. Pini. „Wielka Bibljoteka Narodowa“, Kraków, Krak. S-ka Wydawn.;

Krasiński Z., Psalmy przyszłości. J. Słowacki, Do autora trzech psalmów. „Wielka Bibljoteka“, Warszawa, Bibljoteka Polska — **nieprzystosowane do pragramu Min. W. R. i O. P.;**

Szekspir W., Król Lir. Spolszczył J. Kasprowicz. „Wielka Bibljoteka“ Warszawa, Bibljoteka Polska;

Szekspir W., Król Lir. Przełożył i opracował A. Tretiak. „Bibljoteka Narodowa“. Kraków, Krak. S-ka Wydawn.;

S z e k s p i r W., Król Lir. Przełożył J. Paszkowski. Warszawa. Gebethner i Wolff;

D a n t e A., Boska komedja. I. Piekło. II. Czyściec. III. Raj. Przekład E. Porębowicza. „Wielka Bibljoteka". Warszawa, Bibljoteka Polska;

A s n y k A., Wybór poezyj. Opracował E. Kucharski. „Bibljoteka Narodowa", Kraków, Krak. S-ka Wydwn. — **nieprzystosowane do programu Min. W. R. i O. P.**;

A s n y k A., Wybór poezyj. Opracował K. Górski, Warszawa, Bibljoteka Polska;

I b s e n H., Wróg ludu. Przel. W. Berent. „Wielka Bibljoteka", Warszawa, Bibljoteka Polska —

do użytku szkolnego jako lekturę obowiązkową szkolną dla uczniów seminarjów nauczycielskich.

K r a s z e w s k i J. I., Stara Baśń. Powieść z IX. wieku. Wstępem i objaśnieniami zaopatrzył K. Wojciechowski. „Bibljoteka Narodowa", Kraków, Krak. S-ka Wydawnicza;

F r e d r o A., Śluby panieńskie. Opracował St. Vrtl-Wierczyński. „Wielka Bibljoteka", Warszawa, Bibljoteka Polska;

F r e d r o A., Śluby panieńskie. Warszawa. Gebethner i Wolff —

do użytku szkolnego jako lekturę obowiązkową domową dla uczniów seminarjów nauczycielskich.

B r o d z i ń s k i K., Wiesław. Oprac. St. Wierczyński. „Bibljoteka Szkolna". Warszawa, Bibljoteka Polska;

J u n o s z a K. (Szaniawski), Muzykanci — Łaciarz. Lwów—Warszawa, Zakład nar. im. Ossolińskich, 1926;

S y r o k o m l a Wł., Urodzony Jan Dęboróg. „Biblioteka Szkolna", Warszawa, Bibljoteka Polska;

S y r o k o m l a Wł. Wybór poezyj. Opracował Fr. Bielak. „Bibljoteka Narodowa", Kraków, Krak. S-ka Wydawnicza;

K o n d r a t o w i c z J., Urodzony Jan Dęboróg i Szkolne czasy. Opracował J. Krzyżanowski. „Pisarze polscy i obcy", Warszawa, Gebethner i Wolff;

K o n o p n i c k a M., Banasiowa. Wyd. VI. Bibljoteka Uniw. Lud. Warszawa, Gebethner i Wolff;

K o n o p n i c k a M., Nasza szkapa. Wyd. IX. Warszawa, Gebethner i Wolff, 1927;

K o n o p n i c k a M., Wojciech Zapała. Bibljoteka Uniw. Lud. Warszawa, Gebethner i Wolff;

K r a s i c k i I., Bajki i przypowieści. Opracował St. Vrtl-Wierczyński. „Wielka Bibljoteka", Warszawa, Bibljoteka Polska;

L e n a r t o w i c z T., Wybór poezyj. Z wstępem i objaśnieniami M. Janika. „Bibljoteka Narodowa", Kraków, Krak. S-ka Wydawnicza;

L e n a r t o w i c z T., Zachwycenie. Błogosławiona. Święta praca. „Wielka Bibljoteka", Warszawa, Bibljoteka Polska;

L e n a r t o w i c z T., Lirenka. „Wielka Bibljoteka", Warszawa, Bibljoteka Polska;

M i c k i e w i c z A., Bajki i powiastki. Warszawa, Gebethner i Wolff;

M i c k i e w i c z A., Poezje. Tom I. Wydał J. Kallenbach. „Bibljoteka Narodowa", Kraków, Krak. S-ka Wydawnicza;

O r z e s z k o w a E., Siteczko — Czy pamiętasz? Wyd. V. Warszawa, Gebethner i Wolff, 1927;

O r z e s z k o w a E., Ogniwa. Wyd. V. Warszawa, Gebethner i Wolff, 1927;

Orzeszkowa E., A... B... C... Wyd. VI, Warszawa, Gebethner i Wolff, 1927;

Pol W., Pieśni Janusza. Z wstępem i objaśnieniami J. Kallenbacha. „Bibljoteka Narodowa“, Kraków. Krak. S-ka Wydawn.;

Pol W., Pieśni Janusza. „Wielka Bibljoteka“, Warszawa, Bibljoteka Polska;

Prus B., Antek. Wyd. VII, Warszawa, Gebethner i Wolff, 1927;

Prus B., Kamizelka. Michałko. Wydanie nowe, Warszawa, Gebethner i Wolff;

Prus B., Cienie. Z legend dawnego Egiptu. W górach. Warszawa, Gebethner i Wolff;

Prus B., Omyłka. Wyd. III. Warszawa, Gebethner i Wolff, 1927;

Sienkiewicz H., Stary sługa. Wyd. IV. Warszawa, Gebethner i Wolff, 1927;

Sienkiewicz H., Bartek zwycięzca. Wydanie VIII. Warszawa, Gebethner i Wolff, 1928;

Fredro A., Pan Geldhab. „Wielka Bibljoteka“. Warszawa, Nakł. Bibljoteki Polskiej — **nieprzystosowane do progr. Min. W. R. i O. P.**

Fredro A., Pan Jowialski. Opracował E. Kucharski. „Bibljoteka Narodowa“, Kraków, Krak. S-ka Wydawnicza;

Korzeniowski J., Karpaccy górale. Dramat w 3 aktach. Opracował W. Hahn. „Bibljoteka Narodowa“, Kraków, Krak. S-ka Wyd.;

Kraszewski J. I., Historja o Janaszu Korczaku. Opracował W. Hahn. „Bibljoteka Narodowa“, Kraków, Krak. S-ka Wydawnicza;

Kraszewski J. I., Pamiętniki Mroczka. „Wielka Bibljoteka“, Warszawa, Bibljoteka Polska;

Pol W., Mohort. Wstępem i objaśnieniami zaopatrzył A. Łucki. „Bibljoteka Narodowa“, Kraków, Krak. S-ka Wydawnicza;

Kubala L., Oblężenie Lwowa w roku 1648. Wydanie II. Warszawa, Gebethner i Wolff;

Kubala L., Oblężenie Zbaraża i pokój pod Zborowem. Warszawa, Gebethner i Wolff;

Modrzewski A., O naprawie Rzeczypospolitej w przekładzie Cyprjana Bazylika (1577). Wybór. Warszawa, E. Wende i S-ka, 1914. Bibljoteka Klasyków Polskich;

Górnicki Ł., Dworzanin polski. Opracował R. Pollak. „Bibljoteka Narodowa“, Kraków, Krak. S-ka Wydawn., 1928;

Górnicki Ł., Dworzanin polski. Opracował St. Łempicki. „Wielka Bibljoteka“, Warszawa, nakł. Bibljoteki Polskiej;

Górnicki Ł., Dworzanin polski. Warszawa, E. Wende i S-ka;

Szymonowicz Sz., Sielanki wybrane i Lutnia rokoszańska. Opracował A. Boleski. Warszawa, Wendego Bibljoteka Klasyków Polsk.;

Sielanka polska XVII. wieku. Opracował A. Brückner. „Bibljoteka Narodowa“. Kraków, Krak. S-ka Wydawn. — **nieprzystosowane do programu Min. W. R. i O. P.;**

Kochanowski W., Psalmodja polska oraz wybór liryków i fraszek. Opracował J. Krzyżanowski. „Bibljoteka Narodowa“, Kraków, Krakowska S-ka Wydawnicza;

Zabłocki Fr., Sarmatyzm. „Bibljoteka Narodowa.“ Kraków, Krakowska S-ka Wydawnicza, 1928;

Niemcewicz J., Powrót posła oraz Wybór bajek politycznych z epoki Sejmu Wielkiego. Z wstępem i objaśnieniami St. Kota. „Bibljoteka Narodowa“, Kraków, Krak. S-ka Wydawnicza;

Feliński A., Barbara Radziwiłłówna. Z wstępem i objaśnieniami M. Szyjkowskiego. „Bibljoteka Narodowa“. Kraków, Krak. S-ka Wyd.;

S t a s z i c St., Przestrogi dla Polski. Oprac. St. Czarnowski, Kraków, Krak. S-ka Wydawn., 1926;

S t a s z i c St., Uwagi nad życiem J. Zamoyskiego. Oprac. St. Czarnowski. „Bibljoteka Narodowa", Kraków, Krak. S-ka Wydawn.:

C h r z a n o w s k i I., Chleb macierzysty. „Ody do młodości". Wyd. III. Warszawa, Gebethner i Wolff;

K r a s z e w s k i J. I., Morituri. Oprac. W. Hahn. „Bibljoteka Narodowa", Kraków, Krak. S-ka Wydawn.:

P r u s B., Grzechy dzieciństwa. Warszawa, Gebethner i Wolff;

M o l j e r. Skąpiec. Przeł. Boy. „Wielka Bibljoteka", Warszawa, Bibljoteka Polska — **nieprzystosowane do programu Min. W. R. i O. P.;**

M o l j e r, Skąpiec. Przełożył i oprac. T. Żeleński (Boy). „Bibljoteka Narodowa", Kraków, Krak. S-ka Wydawn.;

Z a l e s k i B., Wybór poezyj. Opracował J. Tretiak. „Bibljoteka Narodowa." Kraków, Krak. S-ka Wydawn.;

M a l c z e w s k i A., Marja. Oprac. J. Ujejski. Wyd. II. „Bibljoteka Narodowa", Kraków, Krak. S-ka Wydawn.;

M a l c z e w s k i A., Marja. Oprac. St. Młodożeniec. Cz. I.: Tekst. Część II: Objaśnienia i przypisy. Warszawa, nakł. Bibljoteki Polskiej;

M a l c z e w s k i A., Marja. Oprac. W. Dropiowski. Przygotował do nowego wydania W. Sołtysik. Brody, Księgarnia F. Westa;

S ł o w a c k i J., Powieści poetyckie. Oprac. M. Kridl. „Bibljoteka Narodowa", Kraków, Krak. S-ka Wydawn.;

S ł o w a c k i J., Trzy poematy. Opracował J. Kleiner. Warszawa, Gebethner i Wolff, „Pisarze polscy i obcy";

S ł o w a c k i J., Balladyna. Oprac. J. Kleiner. „Bibljoteka Narodowa". Kraków, Krak. S-ka Wydawn. — **nieprzystosowane do programu Min. W. R. i O. P.;**

K r a s i ń s k i Z., Irydjon. Ze wstępem i objaśnieniami T. Sinki. Wydanie III. Kraków, Krak. S-ka Wydawn. 1925;

U j e j s k i K., Skargi Jeremiego. „Wielka Bibljoteka", Warszawa, nakł. Bibljoteki Polskiej;

H o m e r, Odyssea. Tłumaczył L. Siemiński. Opracował T. Sinko. „Bibljoteka Narodowa", Kraków, Krak. S-ka Wydawn.;

N o r w i d C., Wybór poezyj. Opracował St. Cywiński. „Bibljoteka Narodowa", Kraków, Krak. S-ka Wydawn.;

W i t k i e w i c z St., Na przełęczy. „Wielka Bibljoteka", Warszawa, nakł. Bibljoteki Polskiej — **nieprzystosowane do programu Min. W. R. i O. P.;**

A j s c h y l o s, Oresteja. II. Ofiary. Przeł. J. Kasprowicz. „Wielka Bibljoteka", Warszawa, nakł. Bibljoteki Polskiej —

do użytku szkolnego jako lekturę uzupełniającą dozwoloną dla uczniów seminarjów nauczycielskich.

(Nr. II. 969/30).

Cena nr. 2 . . . . zł 1,00
płatnych zaraz po otrzymaniu numeru.
Nr. konta czekowego P. K. O. 301 973

Cena ogłoszeń:
cała strona 50 zł, 1/2 strony 25, 1/4 strony 12 zł 50 gr

Administracja „Dziennika Urzędowego Wydz. Ośw. Publicznego", „Gazety Urzędowej" i „Dziennika Ustaw Śląskich" Katowice, Województwo.

Redakcja Dz. U. W. O. P. mieści się w Wydziale Ośw. Publicz. Wojew. Śląskiego.

Tłoczono w Drukarni Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego.